

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Viborg Katedralskole

i Aaret 1894.

Skolefterretninger for 1893—94 ved Rektor Dr. A. Heise.

Viborg.

F V Backhausens Bogtrykkeri.

1894.

Indhold.

I.	Prøver i 1893	Side	1.
II.	Fordringer til Optagelse i Skolen	—	9.
III.	Disciplene	—	12.
	Udenbys Disciples Anbringelse	Side 16 og	62.
IV.	Skolepenge og Understøttelsesmidler	Side	16.
V.	Lærerne. Aarets Arbejde	—	22.
VI.	Videnskabelige Samlinger	—	43.
VII.	Uddrag af Skolens Regnskab	—	53.
VIII.	Fra Ministeriet (jfr. S. 62)	—	56.
IX.	Forberedelsesskolen	—	59.
X.	Afgangs- og Aarsprøver i 1894	—	63.

Rettelser:

- S. 10, L. 10 f. o.: Aug. 95 skal rettes til Aug. 96 (jfr. S. 57--58).
— 12, — 9 f. n. er efter: Christen Jørgensen, udfaldet: og Alfred
Dam.
— 16, — 5 f. o.: Bruun, Carl, l. Chr.

I. Prøver i 1893.

Afgangsprøverne og **Aarsprøven** samt **Tillægsprøver** i 1893 afholdtes paa de i forrige Aars Indbydelsesskrift meddelte Tider og med de der nævnte beskikkede Censorer. Udfaldet af Prøverne ses af nedenstaaende og omstaaende Karakterlister.

Tillægsprøver i 1893.

	Født.	Fødested.	Faderens Stilling.	Indmeldt af	Latin.	Fransk el. Græsk.
Andersen, A. J. ¹⁾	73 ⁷ / ₂	Silstrup	Privatlærer	Børresen ²⁾	mg ÷	"
Christensen, J. C. ³⁾	62 ³ / ₁₂	Nr. Vinge	Gaardejer	Selv	"	mg ÷
Christensen, V. ⁴⁾	74 ¹⁸ / ₁	Sr. Balle	Gaardmand	Dr. Bang	g+	g ÷
Iversen, J. ⁴⁾	77 ²³ / ₄	LønborgS	Vejentrepr.	Samme	mg	mg+
Meldal, A. L. ⁵⁾	75 ³ / ₇	Mariager	Kantor	Adj. Olsen	"	mg+
Pedersen, J. P. ⁴⁾	75 ¹⁸ / ₅	Bakke	Gaardejer	Dr. Bang	mg+	ug ÷
Povlsen, N. M. ⁶⁾	76 ⁸ / ₁	Falsig	Gaardejer	Hansen ⁷⁾	g	g+
Zangenberg, J. G. ⁶⁾	74 ¹¹ / ₁₂	Thisted	Fuldmægtig	Dr. Bang	mg ÷	mg

¹⁾ Alm. Forb.; mat. Retning. ²⁾ Skolebest. i Thisted. ³⁾ Skolelærer; spr. Retn. ⁴⁾ Alm. Forb.; spr. Retn.; Privatister i Skolens V. Kl. ⁵⁾ Ekstr. Tillpr. til 4. Kl. Hovedeks. i mat. Retn., ifl. min. Bevill. af ²⁵/₇ 93 afholdt ved Skolen i Dec. 93. ⁶⁾ Alm. Forb.; spr. Retn. ⁷⁾ Sognepr. i Naur.

En skriftlig Halvaarsprøve afholdtes i Slutningen a Januar 1894 med Afgangsklasserne.

Offentlig Fremstilling i Dans fandt paa sædvanlig Maade Sted efter Øvelsernes Afslutning i Marts Maaned, Gymnastikprøve i April, Sangprøve i Maj Maaned.

I November Maaned havde Skolen Besøg af Undervisningsinspektionens Formand, Prof. Dr. phil. Gertz.

A. Afgangseksamen for studerende

Nr.	Sproglig-historisk.	Født.	Fødested.	Faderens Stilling.	Optaget.	Points.	Hoved-karakter.
1	Eriksen, E.	70 ²⁵ / ₁₂	Bøvling S.	Gaardejer	90 V	101	1
2	Carlsen, A. F.	74 ²⁶ / ₁₁	Randers	Politibetjent	91 V	96	1
3	Kisum, F. Chr. *)	73 ²³ / ₇	Viborg	Købmand	91 V	86	1
4	Rendtorff, Chr. T. E.	74 ¹¹ / ₁₀	Vojens	Forpagter	86 I	85 ¹ / ₃	1
5	Zeuthen, F. B.	74 ¹⁵ / ₅	Everdrup	Stiftsprovst	86 I	85 ¹ / ₃	1
6	Knorr, J. Chr. G.	71 ²³ / ₃	Thisted	Maler	86 I	81 ² / ₃	2
7	Jensen, J. V.	73 ²⁰ / ₁	Farsø	Dyrlæge	90 IV	78 ² / ₃	2
8	Sørensen, S.	72 ¹⁸ / ₈	Thisted	Købmand	89 V	73 ² / ₃	2
Matematisk-naturvidenskabelig.							
1	Hagensen, A.	74 ¹⁰ / ₉	Viborg	Malermester	87 I	100 ² / ₃	1
2	Yde, N. Chr. J.	73 ¹¹ / ₁₀	Skjoldborg S.	Gaardejer	91 V	100	1
3	Ramsgaard, Chr.	74 ²² / ₃	Viborg	Overlærer	85 I	94 ² / ₃	1
4	Preisler, O. H.	74 ²¹ / ₇	Viborg	Hotelejer	86 I	90 ¹ / ₃	1
5	Bryndum, J. J.	74 ¹³ / ₁₀	Gandløse	Skovrider	91 V	80	2
6	Angelo, A. R.	75 ¹⁰ / ₁	Nakskov	Redaktør	86 I	76 ¹ / ₃	2

B. IV Klasses Hovedeksamen og almindelig

Nr.	IV Kl. Hovedeksamen bestaaes med 33 Points og giver samme Rettigheder som alm. Forberedelseksamen. 15 Points i de afsluttende Fag giver Ret til at indstille sig til Afgangseksamen for studerende. — Alm. Forberedelseksamen bestaaes med 2 (3) Sprog med 45 (48) Points; til Udmærkelse kræves 112 ¹ / ₂ (120) Points.						Points.		
	Ialt.	Afsl. Fag.							
1	Kristensen, K. M.	77 ¹¹ / ₅	Redsted	Skolelærer	90 II	85 ¹ / ₃	38 ¹ / ₃		
2	Angelo, W. R.	77 ²⁸ / ₇	Viborg	Redaktør	89 I	80 ¹ / ₃	38		
3	Christensen, J. Chr.	77 ⁹ / ₃	Asmild	Asst. i Krdf.	89 I	79	37		
4	Paludan, F. A.	78 ²¹ / ₃	Idom	Sognepræst	91 III	76 ¹ / ₃	36		
5	Henrichsen, T. W. J.	77 ²⁰ / ₃	Skive	Købmand	90 II	70 ¹ / ₃	33 ² / ₃		
6	Pade, P. M.	76 ¹⁴ / ₉	Hjørring	Sagfører	89 I	66 ¹ / ₃	32		
7	Christensen, N.	77 ¹³ / ₁₁	Viborg	Købmand	89 I	60	34		
8	Thiele, J. E.	77 ²³ / ₁₁	Frederiksberg	Byfoged	90 II	57 ¹ / ₃	32		
9	Gronemann, C. P. J.	76 ⁸ / ₉	Viborg	Købmand	88 I	56 ² / ₃	21 ² / ₃		
10	Prahl, V. D.	76 ¹⁸ / ₆	Viborg	Pens. Assist.	89 I	51	25 ² / ₃		
11	Junget, Chr.	76 ¹³ / ₆	Lilleheden	Toldassist.	89 I	45	17 ² / ₃		
1	Krogh, H. P.	76 ⁸ / ₂	Viborg	Fabrikant	89 2. R.	99 ¹ / ₃			
2	Borresmidt, A. O. S.	75 ¹⁵ / ₁₁	Viborg	Snedkerm.	90 2. R.	96 ¹ / ₃			
3	Crone, H. J.	76 ¹⁹ / ₅	Viborg	Slagterm.	89 1. R.	94			
4	Bruhn, V.	73 ⁸ / ₁₁	Odense	Byfoged	91 3. R.	93 ² / ₃			
5	Reumert, G. L.	76 ²⁰ / ₆	Nørholm	Stationsfrst.	90 2. R.	81 ² / ₃			Realister.

*) 1887 opt. i III Rl.; alm. Forb. 90.

i Juni og Juli Maaneder 1893.

Dansk Stil		Dansk og Oldn.	Fransk.	Tysk ell. Engelsk.	Historie.	Latin			Græsk.	Natur- lære.	
fri.	bnd.					skr.	læst.	ikke læst.			
mg	mg ÷	mg +	mg ÷	ug ÷	ug ÷	mg	mg +	ug ÷	ug ÷	mg +	
mg	mg ÷	mg +	mg +	mg +	mg +	g	mg ÷	mg	mg	mg ÷	
g +	g +	ug ÷	g +	ug ÷	ug ÷	g ÷	g +	g ÷	mg ÷	mg	
g	mg ÷	ug ÷	mg ÷	ug	g	mg +	g ÷	mg ÷	mg ÷	g +	
mg ÷	g ÷	mg ÷	g +	mg	mg	g	g +	mg	mg ÷	mg ÷	
g +	g +	mg ÷	g ÷	mg	mg ÷	g ÷	g +	mg ÷	mg	mg +	
g +	mg ÷	mg ÷	g +	mg	g ÷	mg ÷	mg ÷	mg	g ÷	ug ÷	
mg ÷	g +	mg	tg +	mg +	ug	g	mg ÷	mg	mg ÷	mdl +	
						Aritmetik		Geometri		Naturlære	
						skr.	m.	skr.	m.	mek.	kem.
mg ÷	mg	ug ÷	mg	mg +	mg +	ug	ug ÷	mg ÷	g +	ug	ug
mg	mg +	mg +	mg +	ug ÷	ug ÷	mg +	mg	tg +	ug	ug	ug
g +	g	mg +	g	mg +	ug ÷	ug ÷	ug	g	mg +	ug	ug
g +	mg ÷	mg	g +	g ÷	mg	mg +	mg +	g +	ug ÷	mg	mg +
g +	g +	mg +	g	mg	mg	mg +	mg	g ÷	g	tg +	g
g +	g	g	g	g ÷	g +	g	g	g	g +	mg +	ug ÷

106 Points = 1. Kar. m. Udbr.
84 P. = 1. K.; 63 P. = 2. K.;
42. P. = 3. K.

Forberedelseseksamen i Juni og Juli Maaneder 1893.

Dansk Stil.	Dansk el. Latin.	Fransk el. Engelsk.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Aritmetik.	Geometri.	Græsk el. Naturl.	De afsl. Fag ere: Tysk, Geografi, Naturhist., samt for den sproglige Retn. Aritmetik og Geometri, for den matem. Retn. Latin (regnet dobbelt).		Regning.	Orden.
mg +	ug	ug ÷	ug ÷	ug	ug	ug	mg +	mg +	ug	De afsl. Fag ere: Tysk, Geografi, Naturhist., samt for den sproglige Retn. Aritmetik og Geometri, for den matem. Retn. Latin (regnet dobbelt).			
mg ÷	mg +	mg +	mg +	ug ÷	ug	ug	ug ÷	mg	mg ÷				
mg ÷	mg ÷	ug ÷	mg +	ug ÷	mg +	ug ÷	mg +	mg +	ug ÷				
mg	mg ÷	mg	mg	mg ÷	mg +	mg +	mg ÷	ug	mg +				
mg ÷	mg	mg	mg ÷	tg +	mg	g +	mg	ug ÷	mg				
g +	g	mg +	mg	g +	mg ÷	g +	g +	mg +	g +				
g	g ÷	g	mg ÷	g ÷	mg	g	ug ÷	ug	g				
mg ÷	tg	g	mg ÷	mg	mg +	mg +	g ÷	mg +	g				
mg ÷	g	mg ÷	g +	g +	tg +	g ÷	mg +	g +	g ÷				
mg	tg	g	mg ÷	mg ÷	g ÷	g	g	g +	g				
mg ÷	g ÷	tg +	g	g	mg	g ÷	tg	tg	mg ÷		Regning.		Orden.
g +	mg ÷	mg	ug ÷	mg +	g	g	mg +	mg	ug		mg	mg	
mg ÷	mg ÷	g +	mg	mg	g +	mg ÷	g	mg	ug		mg ÷	mg +	
g	mg ÷	g +	mg ÷	ug	ug	mg ÷	mg ÷	ug ÷	mg		mg	mg +	
g +	g +	g +	mg ÷	mg ÷	mg	g +	mg ÷	mg +	mg ÷	mg +	mg		
g +	g +	g +	g +	g +	g +	g	mg	ug ÷	tg ÷	g +	mg		

Farmaceutisk Latinprøve bestodes i Skoleaarets Løb af følgende:

Asger Borthig Wibe Simonsen, 15. Septbr. 1893 (mg+). Else Marie Schade, 14. Novbr. 1893 (mg.). Volmer Friis, 10. Februar 1894 (godt).

Til **de skriftlige Afgangsprøver** modtoges fra Ministeriet følgende Opgaver:

A. Til Afgangsprøven for studerende:

Dansk Stil (fri Opgave): Om Totalafholdsbevægelsens Betydning og Betydning.

Dansk Stil (bunden Opgave): At fremstille Indholdet og Grundtankerne i en af Oehlenschlägers Tragedier eller en Komædie af Holberg.

Oversættelse fra Latin:

Lysimachus Agathoclis filius illustri quidem loco natus erat, sed virtutis experimentis multo etiam clarior: quæ tanta in illo fuit, ut animi magnitudine summos philosophos viriumque gloria omnes, per quos Oriens domitus est, vicerit. Nam quum Alexander Magnus Callisthenem philosophum, propter salutationis Persicæ morem se vituperantem, insidiarum, quæ sibi paratæ fuissent, conscium fuisse iratus finxisset, eumque truncatis crudeliter omnibus membris abscisisque auribus ac naso labrisque deforme ac miserandum spectaculum reddidisset, insuperque in cavea¹⁾ cum cane clausum ad metum ceterorum circumferret: tunc Lysimachus, audire Callisthenem et præcepta ab eo virtutis accipere solitus, miseritus tanti viri non culpæ sed libertatis pœnas pendentis venenum ei in remedia calamitatum dedit. Quod adeo ægre Alexander tulit, ut eum objici ferocissimo leoni juberet. Sed quum ad conspectum ejus concitatus leo impetum fecisset, manum amiculo involutam Lysimachus in os leonis immersit, abreptaque lingua bestiam exanimavit. Quod quum regi nuntiatum esset, admiratione captus iram dimisit et Lysimachum etiam cæriorem propter constantiam tantæ virtutis habuit.

Postea Lysimachus, omni hujus facti memoria ex animo exturbata, Alexandro in India quondam palantes hostes insectanti, quum a satellitum turba rex equi sui celeritate desertus esset,

solus per immensas arenarum mōles pedibus currens comes fuit. Quod idem antea Philippus, frater ejus, quum facere voluisset, inter manus regis collapsus exspiraverat. Ibi Lysimachum desiliens ex equo Alexander hastæ cuspide ita in fronte vulneravit, ut sanguis ante sisti non posset, quam diadema sibi demptum rex alligandi vulneris causa capiti ejus imponeret; quod auspiciū primum regalis majestatis Lysimacho fuit. Post mortem Alexandri, quum inter successores ejus provinciæ dividerentur, ferocissimæ ei gentes quasi omnium fortissimo assignatæ sunt, Thraciamque et regiones Pontici maris regendas accepit; adeo consensu universorum palmam virtutis inter ceteros tulit.

1) cavea = Bur.

Fransk Stil:

I Aaret 561 traf Frankerkongen Chlother Forberedelser til den store Efteraarsjagt, som var en Slags Højtid hos Frankerne. Fulgt af en Mængde Mennesker, Heste og Hunde begav han sig til den vidtstrakte Skov, af hvilken den ved Compiègne i sin nuværende Tilstand kun er en ubetydelig Levning. Midt under denne voldsomme Øvelse, som ikke mere passede for hans Alder, blev han angrebet af Feber, og, efter at have ladet sig føre over til sin nærmeste Ejendom, døde han der efter 50 Aars Regering. Næppe var Begravelseshøjtiden endt, før en af hans fire Sønner, ved Navn Hilperik, rejste til Braine og tvang Opsynsmændene over denne Domæne til at udlevere ham Nøglerne til Skatkamret. [Efter at være bleven] Herre over alle de Rigdomme, som hans Fader havde opdyngtet der, skænkede han en Del af dem til Krigerne, som havde deres Boliger dels i Braine, dels i Nabolaget. Alle svor ham Troskab, idet de lagde deres Hænder i hans, og lovede at følge ham overalt, hvor han vilde føre dem hen. Men hans tre Brødre, som frygtede for, at han vilde bemægtige sig hele Riget, drog imod ham med forenede Stridskræfter. Da han ikke vovede at byde dem Spidsen, maatte han samtykke i en ved Lodtrækning udført Deling af Riget.

Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

Aritmetik:

1. Ved en Indsamling, som foretoges i et Selskab, der bestod af baade Mænd, Kvinder og Børn, men af flere Mænd end Kvinder, indkom der ialt 20 Kr. 50 Øre, idet hver Mand gav 2 Kr. 25 Øre, hver Kvinde 3 Kr. 50 Øre, og hvert Barn 75 Øre.

Hvor mange Mænd var der, hvor mange Kvinder og hvor mange Børn?

2. En Gæld afbetaltes i tre Aar ved aarlige Afdrag, af hvilke det første, der betaltes et Aar efter Gældens Stiftelse, kun udgjorde et Aars Rente af Gælden, det andet var tre Gange saa stort som det første, og det sidste dobbelt saa stort som det andet. Hvor stor var den aarlige Rentefod?

Geometri:

1. Konstruer en Trekant af en Side, Differensen mellem de to Vinkler, der ligge ved denne Side, og den omskrevne Cirkels Radius.

2. I en spidsvinklet Trekant fældes Højderne, og deres Fodpunkter forbindes med rette Linier. Find den derved dannede Trekants Vinkler, Sider, samt omskrevne og indskrevne Cirkels Radius udtrykt ved den første Trekants Vinkler og omskrevne Cirkels Radius.

3. Til et Punkt (a, b) af Parablen $y^2 = px$ trækkes Tangenten. Find Koordinaterne til denne Tangents Pol med Hensyn til Cirklen $x^2 + y^2 = r^2$, og find dernæst det geometriske Sted for denne Pol, naar Punktet (a, b) gennemløber Parablen.

Beregningsopgave:

Sidefladerne i en femsided Pyramide med regulær Grundflade ere ligesidede Trekanter. Beregn Vinklen mellem en Sidekant og Grundfladen, Topplansvinklen mellem en Sideflade og Grundfladen, Topplansvinklen mellem to Nabosideflader og Forholdet mellem Pyramidens om- og indskrevne Kuglers Rumfang.

Projektionstegning:

Grundfladen i en Pyramide $t-abcdef$ er en regelmæssig Sekskant, hvis Side er omtrent $1\frac{1}{2}$ Tomme lang; Kanten ta er dobbelt saa lang som Grundfladens Side, og Vinklerne tab og taf ere hver 72° .

Tegn Billederne af denne Pyramide, idet den staar paa den vandrette Billedplan, og cd ligger i Grundlinien (Projektionsaksen).

Tegn dernæst Billederne af det retstaaende tresidede Prisme, hvis Grundflade er Trekanten bdf , og hvis Højde er halv saa stor som Pyramidens.

Tegn endelig Billederne af de to Legemers Skæringslinie.

B. Fjerde Klasses Hovedeksamen og Almindelig Forberedelseseksamen.

Dansk Stil: De vilde Folkeslags Liv i de forskellige Verdenssegne.

Latinsk Stil (stud.):

I den Krig, som førtes med de italiske¹⁾ Forbundsfæller, angreb Romerne under Anførsel af Pompejus Strabo Aar 89 Byen Asculum. Da Asculanerøen Judacilius, en af Italikernes tapreste Førere, hørte dette, ilde han, bekymret²⁾ for sin Fødeby³⁾, hid med sin Hær, efter at have sendt Bud i Forvejen, som skulde sige, at han kom, og opfordre Borgerne til at gøre Udfald⁴⁾ mod Fjenderne, naar de saa ham nærme sig Byen. Asculanerne overvejede⁵⁾, om de skulde følge⁶⁾ hans Raad eller ikke; men Judacilius's Uvenner, som misundte ham hans Berømmelse, satte igennem⁷⁾, at det ikke skulde gøres. Kort efter trængte Judacilius med nogle faa ind i Byen midt igennem Fjenderne. Han sammenkaldte Borgerne og bebrejdede⁸⁾ dem deres Frygtksomhed og Ulydighed⁹⁾; men da han ikke engang saaledes kunde bevæge dem til at følge sig mod Fjenderne, besluttede han at hævne sig paa sine Uvenner, derpaa at at dræbe sig selv. Derfor lod han alle hine myrde; dernæst tog¹⁰⁾ han, efter at have spist¹¹⁾ med sine Venner, Gift og lagde sig paa et opstablet¹²⁾ Baal¹³⁾, som han bød dem antænde. Saaledes endte han sit Liv for ikke at se sin Fødeby erobret af Romerne, hvilket han indsaa snart vilde ske.

¹⁾ italisk = Italicus. ²⁾ at være bekymret = timere. ³⁾ patria. ⁴⁾ eruptio. ⁵⁾ deliberare. ⁶⁾ uti. ⁷⁾ evincere. ⁸⁾ exprobrare. ⁹⁾ inobedientia. ¹⁰⁾ haurire. ¹¹⁾ epulari. ¹²⁾ extraere. ¹³⁾ rogos.

Engelsk Version (Real.):

On the 29th of September 1871 the caravan, after many hardships¹⁾, reached the cultivated fields of Manyara. A wilderness one hundred and thirty-five miles in extent stretched out before them from this place, and Stanley was anxious to get provisions for the long and desperate march before him; but the chief of the place was very sullen²⁾ and wholly indifferent³⁾ to the presents, the white man offered him. Stanley then sent him some very magnificent cloths, which so mollified⁴⁾ the chief, that abundant provisions were soon sent in, followed by the chief himself with fifty warriors bearing gifts quite equal to

those which Stanley sent him, and they entered the tent of the first white man they had ever seen. Looking at him for some time in silent surprise, the chiefs burst into an uncontrollable⁵⁾ fit of laughter, repeatedly snapping⁶⁾ their fingers. But when they were shown his double-barrelled guns and revolvers, theirs astonishment knew no bounds, and they jumped to their feet with alarm. Stanley then showed them his chest of medicin and produced a bottle of concentrated ammonia⁷⁾, saying, that it was for snake bites. One of the chiefs asked for some of it. It was suddenly presented to his nose, when his features underwent such indescribable contortions⁸⁾, that the other chiefs burst into convulsions of laughter, clapped their hands, pinched⁹⁾ each other and went through all sorts of ludicrous¹⁰⁾ gesticulations. When the chief recovered himself, the tears in the meanwhile rolling down his cheeks, he laughed and simply said „strong medicine“. The other then took a sniff¹¹⁾ and went into paroxysms¹²⁾ of laughter.

1) hardships, Møjsommeligheder. 2) sullen, tvær. 3) indifferent, ligegyldig. 4) to mollify, at formilde. 5) uncontrollable, ustyrlig. 6) to snap, knipse. 7) concentrated ammonia, koncentreret Ammoniak. 8) contortion, Forvridding. 9) to pinch, at knibe. 10) ludicrous, latterlig. 11) to take a sniff (at), at snuse (til). 12) paroxysm, voldsomt Anfald.

Aritmetik:

1. Efter at have angivet og bevist den Regel, hvorefter en ren periodisk Decimalbrøk omdannes til almindelig Brøk, skal man finde

$$\sqrt[3]{37,037037\dots}$$

$$2. \quad \frac{1}{6(\sqrt{x}-1)} - \frac{1}{6(\sqrt{x}+1)} + \frac{2}{3(x+2)}$$

trækkes sammen til een Brøk, og Værdien af denne angives, naar man for x efterhaanden indsætter -2 , -1 , 0 , 1 , 2 .

3. Tre Tal danne en Kvotientrække; find Tallene, naar deres Sum er 13, deres Produkt 27.

Geometri:

1. Konstruer en retvinklet Trekant af de Stykker, hvori den rette Vinkels Halveringslinie deler Hypotenusen.

2. Tegn en stumpvinklet Trekant ABC samt den Cirkel, der gaar gennem den stumpe Vinkels Toppunkt C og Midtpunkterne M og N af de hosliggende Sider.

Bevis, at Forbindelseslinien mellem C og et af Cirkelns Skæringspunkter med AB deler MN i Punktet E saaledes, at EC er Mellemproportional mellem de to Stykker.

3. Fra et Punkt M i en Cirkelperiferi trækkes en Linie til et vilkaarligt Punkt P af den Diameter AB , der er vinkelret paa Radius OM .

Find MP , naar AP er 7 Fod og PB er 17 Fod.

Praktisk Regning (Real.)

1. Med en Arbejdsstyrke af 32 Mænd, 40 Kvinder og 20 Børn vilde et Arbejde kunne udføres i 80 Dage; men efter 16 Dages Forløb forlade 14 Mænd og 5 Børn Arbejdet, hvorimod der tilgaar 10 Kvinder. Naar det nu antages, at hver Kvindes daglige Arbejdsydelse er $\frac{1}{5}$ af hver Mands, og hvert Barns $\frac{2}{5}$ af hver Mands, hvorlænge vil det da vare, inden Arbejdet er fuldført?

Hvor stor bliver den samlede Arbejds løn, naar hver Mand faar 3 Kr. 15 Øre om Dagen, hver Kvinde 1 Kr. 75 Øre og hvert Barn 65 Øre om Dagen.

2. Gennem en Metalblok, hvis Rumfang er $59_{,16311}$ Kubikfod, bores der et Hul af Form som en Keglestub (afkortet Kegel), hvis Grundfladers Diametre ere henholdsvis $1_{,038}$ Fod og $0_{,925}$ Fod, medens Højden er $2_{,183}$ Fod. Hvor stort er Rumfanget af den resterende Metalmængde og hvor stor dens Vægtfylde, naar den vejer 29817 Pd.?

Oplysninger: Rumfanget af en Keglestub er

$$\frac{\pi}{3} h [(R + r)^2 - Rr],$$

hvor h er Højden, R og r Grundfladernes Radier. En Kubikfod Vand vejer $61_{,829}$ Pd.

II. Fordringerne til Optagelse i Skolen.

Skolen giver studerende Disciple overensstemmende med Lov af 1. April 1871 Undervisning baade i sproglig-historisk og i matematisk-naturvidenskabelig Retning; Realdisciple forberedes til Almindelig Forberedelseseksamen. Undervisningen i 1. Klasse er be-

regnet paa fyldte 12. Aar; dog kunne Disciple ogsaa optages med fyldte 11. Aar. Ingen kan fordres optagen i en højere Alder, end at det fuldstændige Skolekursus kan være tilbagelagt med det fyldte 20. Aar. Undtagelser fra disse Regler kunne dog bevilliges af Skolens Rektor.

Fordringerne til Optagelse i 1. Klasse ere efter Anordningerne af 5. August 1871, 16. Juni 1882 og 7. December 1893 (hvorved Fordringerne i **Historie** ere blevne forandrede fra Aug. 95 at regne):

1. i Modersmaalet dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kendskab til det vigtigste af Grammatikken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilteggenes Brug nedskreven Gengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift;

2. i Tysk det vigtigste af Formlæren og en mundt-Oversættelse fra Tysk paa Dansk af et læst Pensum paa mindst 100 almindelige Oktavsider;

3. i Fransk det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog;

4. i Geografi en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog;

5. i **Historie** en Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den almindelige Verdenshistorie og Nordens Historie efter en fragmentarisk Lærebog;

6. i Religion Bibellistorie i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus;

7. i Naturhistorie Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog;

8. i Regning Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne

udføres sikkert og bringes til Anvendelse paa simple praktiske Anvendelser, der pleje at henføres under Regula de Tri.

Til Optagelse i 5. Klasse fordres enten, at man har bestaaet 4. Klasses Aarsprøve med mindst 15 Points i de afsluttende Fag (Geografi, Naturhistorie, Tysk, Aritmetik og Geometri for den spr.-hist. Retnings Vedkommende, Geografi, Naturhistorie, Tysk og Latin, mundtlig og skriftlig, for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende), eller Almindelig Forberedelseseksamen eller Skolelærereksamen med „Meget duelig“, begge supplerede med forskellige Tillægsprøver:

Den, der har bestaaet Almindelig Forberedelseseksamen med en samlet Karakterværdi af mindst 15 Points i to fremmede Sprog (hvoraf det ene skal være Engelsk, der regnes dobbelt), Geografi og Naturhistorie, skal, for at kunne optages i 5. Klasses mat.-naturv. Afdeling, bestaa en Tillægsprøve i Latin, skriftlig og mundtlig med mindst godt \div som samlet Karakter. — Den, der ved Almindelig Forberedelseseksamen har opnaaet mindst 21 Points som samlet Værdi i to fremmede Sprog, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Aritmetik, kan ved en Tillægsprøve i Latin og Græsk med mindst $g \div$ i hvert Fag faa Adgang til 5. Klasses sproglig-hist. Afdeling. — I begge Tilfælde fordres der dog tillige en Optagelsesprøve i de ikke afsluttede Fag (Dansk Stil, Historie og Fransk for den spr.-hist. Retning, samme Fag samt Aritmetik, Geometri og Naturlære for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende.)

Til Optagelse for deres Vedkommende, der have bestaaet Skolelærereksamen, fordres desuden en Tillægsprøve i to fremmede Sprog, hvorved de have faaet samme Rettigheder som ved Alm. Forberedelseseksamen.

Tillægsprøven i Latin kan for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende udsættes et Aar; men Tillaelsen hertil indrømmes af Ministeriet i Regelen kun ved en Almindelig Forberedelseseksamen med et særdeles godt Resultat. For den sproglig-hist. Retnings Vedkommende indrømmes en Udsættelse af Tillægsprøve i Latin og Græsk ikke, med mindre man forpligter sig til at blive 2 Aar i 5. Klasse.

III. Disciplene.

Ved Afslutningen af forrige Skoleaars Indbydelseskraft var Antallet af Skolens Disciple 103. Af disse dimitteredes i Juli de ovenfor nævnte 14 studerende og 5 Realdisciple. Efter Aarsprøven udmeldtes med bestaaet 4. Klasses Hovedeksamen Viggo Prahl og Carl Gronemann. Afgangen var saaledes ialt 21, Tilgangen af nye Disciple var 32.

Skoleaaret begyndte saaledes med 114 Disciple. I Løbet af Skoleaaret optoges 2, udmeldtes 6 Disciple, nemlig af V Kl. J. K. S. Sørensen (opt. i August), og Chr. Junget, af III st. Andreas Beyer (midlertidigt), af III Realkl. Christen Jørgensen, af I Realkl. Holger Lund og Julius Dam.

Katedralskolen har saaledes for Tiden 109 Disciple, hvoraf 22 ere Realister, 8 studerende af mat.-naturvidensk. Retning. Det højeste Tal i Aarets Løb har været 115.

I den følgende Fortegnelse ere Disciplene ordnede efter Bogstavrækken; ved de nyoptagne er Fødselsdag og Fødselsaar tilsat.

VI.

- spr.** 1. Frederiksen, Fr. (Husm. F., Viborg Vestermark).
 — 2. Jensen, Jacob S. (Gaardejer J., Øster Nørsøller).
 — 3. Jepsen, Chr. (Købm. J., Seierslev, Mors).
 — 4. Jørgensen, M. S. (Husm. J., Sandet).
 — 5. Møller, Jul. (Prop. M., Grinderslev Kloster).
 — 6. Petersen, N. Sølby (Husejer Sølby P., Lind).
 — 7. Rasmussen, Holger (Direktør R., Viborg).
 — 8. Rasmussen, Victor (Broder til foregaaende).
 — 9. Terkelsen, Terkel (Smcd T., Kloster, Holmsland).
 — 10. Thierry, Gaston (Distriktslæge T., Anholt).
mat. 11. Juul, Lauritz (Møller J., Korolinelund M.).
 — 12. Kristensen, Olaf Sand (Litterat E. Tang K., Hadsten).

V.

- spr.** 1. Angelo, William (Redaktør A., Viborg).
 — 2. Christensen, Jens Chr. (Assistent C., Viborg).
 — 3. Christensen, Niels (Købm. Jul. Chr., Viborg).
 — 4. Christensen, Ville (afd. Gaardejer Chr. Villesen, N.-Nissum).
 — 5. Henrichsen, Johan (Købm. H., Skive).
 — 6. Iversen, Jens (Vejentreprenør I., Lemvig).
 — 7. Kristensen, Kr. Marius (Skolelærer C., Redsted, Mors).
 — 8. Meidal, Alfred Lauritz, f. $\frac{3}{7}$ 75, genopt. i Klassen efter $1\frac{1}{2}$ Aars Fraværelse (Kantor M., Viborg).
 — 9. Pade, Ped. Malling (Enkefru P., Aarhus).
 — 10. Paludan, Fr. Aug. (Sognepræst P., Søndbjerg).
 — 11. Pedersen, Jens P. (Gaardejer P., Lomborg).
 — 12. Pedersen, Ped., f. $\frac{1}{7}$ 73 (Husfæster P., ved Herning).
 — 13. Petersen, Jens, f. $\frac{19}{11}$ 76 (Vaadbinder P., Lundø).
 — 14. Povlsen, Niels Møller, f. $\frac{8}{1}$ 76 (Gaardejer P., Falsig).
 — 15. Thiele, Just Emil (Borgm. T., Skive).
 — 16. Toft, Peder Evang, f. $\frac{20}{2}$ 77 (Købm. T., Thisted).
 — 17. Zangenbergh, Julius Georg, f. $\frac{11}{12}$ 74 (Amtsfuldm. Z., Thisted).
mat. 18. Andersen, And. Jørgensen, f. $\frac{7}{2}$ 73 (afd. Lærer A., Silstrup ved Thisted).
 — 19. Reumert, G. L., f. $\frac{30}{7}$ 76 (genopt. i Sk.; Stationsforst. R., Rødkærsbro).

IV.

- spr.** 1. Andersen, Knud (Maler A., Viborg).
 — 2. Andersen, Kristen (Maskinmester A., Mønsted).
 — 3. Bjerre, Bertel (Skolelærer B., Lomborg).

- (spr.) 4. Gregersen, Vald. (Stabssergent G., Viborg).
 — 5. Helsted, Thomas (Skomager H., Viborg).
 — 6. Johansen, Peter (Avlsbruger J., Viborg).
 — 7. Kirkegaard, Povl M. (Skoleinspekt. K., Viborg).
 — 8. Kristensen, Kristian, f. $\frac{8}{9}$ 77 (Værtshusholder Chr.,
 Nykøbing, Mors).¹⁾
 — 9. Thrane, Chr. (Herredsfoged T., Viborg).
 — 10. Zeuthen, Vilh. B. (Stiftsprovst Z., Viborg).
 mat. 11. Petersen, William (Købm. P., Hinge).

IV.

- Real. 1. Christensen, Chr. P. O. (Formand C., Ulstrup). 2 Spr.
 — 2. Daa, Axel (Handelsagent D., Viborg). 2 Spr.
 — 3. Dohlmann, Ingolf Hjalmar, f. $\frac{2}{3}$ 78 (Stiftfader Løjtn.
 Baagøe, Viborg). 2 Spr.
 — 4. Dragheim, Jacob (Barber D., Viborg). 2 Spr.
 — 5. Lund, Richard (Stabssergent L., Viborg). 3 Spr.
 — 6. Würtzen, Karl (Stationsforst. W., Ulstrup). 3 Spr.

III.

- spr. 1. Aalkjær, Viggo (Bager A., Viborg).
 — 2. Andersen, And. (Gaardejer A., Torning).
 — 3. Angelo, Holg. (Redaktør A., Viborg).
 — 4. Bang, Andreas (Amtsforvalter B., Viborg).
 — 5. Christensen, Benjamin (Købm. H. C., Viborg).
 — 6. Christensen, Frode (pens. Skolelærer C., Viborg).
 — 7. Faber, Johannes (Bogholder F., Viborg).
 — 8. Gade, Karl T. (afd. Gaardejer G., Skinnerup).
 — 9. Henrichsen, Aage (Br. til Nr. 5 i V).
 — 10. Kielgast, Svend (Købm. K., Skive).
 — 11. Nielsen, Otto Laub (Forstander N., Viborg).
 — 12. Paludan, Otto (Enkefru P., Viborg).
 — 13. Reumert, Carl S. (Br. t. Nr. 19 i V).
 — 14. Smitt, Eyvind, f. $\frac{15}{12}$ 78 (Seminiarielærer Smitt, Ranum).
 mat. 15. Christensen, Ejnar (Boghandl. C., Viborg).
 — 16. Giersing, Ejnar A., f. $\frac{1}{11}$ 79, genoptagen i Skolen efter
 et Aars Fraværelse (Adjunkt G., Viborg).
 — 17. Krogh, Nicolai (Tobaksfabr. K., Viborg).

¹⁾ Tog 1892 Alm. Forberedelseseksamen ($102\frac{2}{3}$ P. 3 Spr.) i Nykøbing; optoges iflg. min. Bevilling af 9. Juni 93 i Viborg Katedralskoles IV stud. Klasse saaledes, at han fuldt skal deltage i Undervisningen, men kun aflægge Prøve i Latin og Græsk som Tillægsprøve, og i Fransk, Dansk Stil og Historie som Fortsættelsesfag.

III.

- Real.** 1. Andersen, Anton (Forp. A., Vester Tjele). 3 Spr.
 — 2. Andersen, Chr. L. (Købm. A., Heiring). 2 Spr.
 — 3. Ramsgaard, Thøger (Overlærer R., Viborg). 3 Spr.
 — 4. Vater, Vilh. (Købm. V., Viborg). 3 Spr.

II.

- stud.** 1. Andersen, Johannes (Distriktslæge A., Viborg).
 — 2. Andersen, Vald. (Proprietær A., Kølbygaard).
 — 3. Bjerregaard, Søren S. (Købm. B., Simested).
 — 4. Buemann, Hans Æbbekjær, f. $\frac{23}{6}$ 80 (Købm. B., Skive).
 — 5. Dahlberg, Axel (Landinspektør D., Viborg).
 — 6. Fog, Steen (Urmager F., Viborg).
 — 7. Giersing, Ove M. (Br. t. Nr. 16 i III st.).
 — 8. Hallager, Eigil (Dr. med. H., Viborg).
 — 9. Hansen, Hans Chr. (Gaardejer H., Ullids).
 — 10. Hansen, Mouritz (Overretsassessor H., Viborg).
 — 11. Holm, Alb. Tliorv. (Kirkebetjent H., Viborg).
 — 12. Madsen, P. Chr. (Gaardejer M., Kokholm ved Viborg).
 — 13. Mikkelsen, Søren Chr., f. $\frac{2}{10}$ 76 (Uldvarehandl. M.,
 Viborg).
 — 14. Møller, Morten Viggo K. (Br. til Nr. 5 i VI.).
 — 15. Møller, Viggo R. (Gaardejer M., Mammen).
 — 16. Pedersen (Vissing), Chr. (Prop. P. V., Nørgaard ved
 Viborg).
 — 17. Philipsen, Aage O. (Fabrikant E. Ph., Viborg).
 — 18. Sørensen, Marinus, f. $\frac{18}{1}$ 80 (Forp. S., Skivehus).
Real. 19. Hagn-Meincke Fr. (Dr. med. H., Viborg). 3 Spr.
 — 20. Jespersen, Ole (Murm. J., Viborg). 2 Spr.
 — 21. Würtzen, Fr. (Br. t. Nr. 6 i IV r.). 3 Spr.

I.

- stud.** 1. Beyer, Chr. Th. Axel, f. $\frac{17}{11}$ 80 (Forvalter B., Viborg).
 — 2. Dederding, Kai Fr., f. $\frac{18}{11}$ 81 (Kapt. D., Viborg).
 — 3. Heiberg, Søren Johan, f. $\frac{15}{3}$ 80 (Stifts fysikus, Dr. med.
 H., Viborg).
 — 4. Heiberg, Vilh. (Br. t. Nr. 3).
 — 5. Krogh, Andr. Bertel, f. $\frac{12}{5}$ 81 (Br. t. Nr. 17 i III st.).
 — 6. Nielsen, Sigvald Vestergaard, f. $\frac{11}{5}$ 79 (Lærer N.,
 Vorde).
 — 7. Petersen, Peter Ulrik, f. $\frac{9}{4}$ 80 (Møllebestyrer P., Vindt
 Mølle).

- (stud.) 8. Schierbeck, Otto, f. $^{12}/_{12}$ 81 (Ingeniør S., Viborg).
 — 9. Sørensen, Jens, f. $^{16}/_{9}$ 79 (Gaardejer S., Knudby).
 — 10. Ørum Chr., f. $^{12}/_{10}$ 81 (Herredsfldm. Ø., Viborg).

1.

- Real.** 1. Bruun, Carl Severin, f. $^{17}/_{12}$ 80 (flv. Forv. B., Bir-
 kum). 3 Spr.
 — 2. Christensen, Carl Chr. Vildner, f. $^{13}/_{8}$ 81 (Agent C.,
 Viborg). 3 Spr.
 — 3. Fischer, Holger Friis, f. $^{3}/_{6}$ 80 (afd. Købm. F., Viborg).
 3 Spr.
 — 4. Hogrebe, Axel (Bager H., Viborg). 2 Spr.
 — 5. Lund, Axel Baldur, f. $^{21}/_{8}$ 80 (Br. t. Nr. 5 i IV r.).
 3 Spr.
 — 6. Madsen, H. Chr. J. J., f. $^{2}/_{5}$ 81 (Gaardstyrer M., Ve-
 sterris). 3 Spr.
 — 7. Paludan, Aage Hjalmar, f. $^{15}/_{1}$ 81 (Br. t. Nr. 12 i III
 st.). 3 Spr.
 — 8. Petersen, Julius (Købm. P., Rødkærsbro). 3 Spr.
 — 9. Ussing, Ludv., f. $^{16}/_{8}$ 81 (Købm. U., Viborg). 3 Spr.

Udenbys Disciple. Forældre og Værger opfordres til altid at sætte udenbys Disciple i Pension, saa at der kan være tilbørligt Opsyn med dem. I hvert Fald bør der til Skolen kunne opgives en Værge i selve Byen, som kan repræsentere de fraværende Forældre og til hvem Skolen i paakommende Tilfælde kan holde sig.

IV. Skolepenge. Understøttelsesmidler.

Skolepengene i V og VI Klasse er 144 Kr. aarlig, i de øvrige Klasser 120 Kr., for 2. Broder henholdsvis 115 Kr. 20 Ø. eller 96 Kr., for 3. Broder 86 Kr. 40 Ø. eller 72 Kr. De forfalde til Betaling fjerdingaarsvis og i Løbet af Kvartalets 1. Maaned; derefter er Regnskabsføreren berettiget til uden Forvarsel at lade

dem indkræve ved Rettens Hjælp; ere de ikke med paaløbende Udgifter betalte inden Fjerdingaarets Udgang, formenes Disciplen Adgang til Skolen, indtil fuld Betaling er erlagt. — For Juli Kvartal opkræves Skolepengene i 2 Halvpartier af Hensyn til det nye Skoleaar (15. August); Dimittender og Disciple, der udtræde efter Aarsprøven før 19. August, betale kun for Juli Maaned. — For hver Discipel betales 10 Kr. i Indskrivningspenge. — For et Vidnesbyrd betales 20 Kr.; de nærmere Regler fremgaa af min. Cirk. af 1. Marts 1890 (meddelt i Progr. 1890), jfr. min. Skriv. af 29. Marts 1892 (Progr. 1892 S. 111).

De **Understøttelsesmidler**, der kunne søges af Skolens Disciple, ere følgende:

I. De Beneficier, hvortil Ministeriet udnævner efter Rektors Indstilling, dels fri Skolegang, dels Stipendier. Indtil $\frac{1}{6}$ af alle Skolens Disciple (deriblandt ikke regnet Lærersønner som ekstraordinære Gratister) kunne opnaa Friplads; en hel Friplads kan deles i 2 halve. Som Stipendier uddeles Renterne (omtrent 1270 Kr.) af Stipendiefondens Grundkapital til studerende Disciple i Portioner paa 100, 70 og 40 Kr., enten til at oplægge indtil Afgangseksamen, hvorpaa $\frac{1}{3}$ af Oplaget udbetales af Skolen, de to Tredjedele af Universitetskvæsturen i paafølgende Dec. og Juni Terminer, eller som Hjælp til Skolepenge.

Ansøgninger om disse Stipendier, hvortil trykte Skemaer udleveres af Rektor, maa indleveres helst straks d. 19. August, i hvert Fald inden d. 1. September. De, der allerede have opnaaet et Beneficium for deres Sønner, behøve i Regelen ikke at søge paa ny. Der kræves et Aars Skolegang, samt foruden Trang tilfredsstillende Flid og Fremgang i Skoleaarets Løb.

II. Paa Finansloven er dernæst bevilliget **12 ekstraordinære**

Fripladser for samtlige Landets offentlige lærde Skoler under eet til „Disciple, hvis Evner gøre det ønskeligt, at de erholde Adgang til en højere Uddannelse, men hvis Forældres Formuestilstand ellers vilde udelukke dem derfra“. Disse tillægges nye Disciple straks det første Aar og regnes fra 19. August, medens Beneficieaaret ellers regnes fra 1. Oktober. Ansøgninger herom indleveres samtidig med Ansøgninger om ordinære Beneficier.

III. Endelig anvendes aarlig efter Bevilling paa Finansloven af **Kommunitetets Midler** en Sum til Understøttelse „for saadanne, der først i en fremrykket Alder have bestemt sig for Studeringer, og som ved en Forberedelses- eller Fageksamen have givet sikkert Haab om god Fremgang“. Ansøgninger herom indgives direkte til Ministeriet efter forudgaaende Bekendtgørelse i Bladene. De gives sjældnere til Disciple i Statsskoler.

IV. Af **Nissens Legat** for studerende Disciple, hvilket i December Maaned bortgives af Skolens Lærerkollegium, udeles de 4 Femtedele (810 Kr. 60 Ø.) til uformuende Disciple, som vise god Opførsel, en Femtedel (202 Kr. 65 Ø.) som Vidnesbyrd om Paaskønnelse af Flid og god Opførsel og som Opmuntning til fremtidig Anstrængelse. Denne Anerkendelse kan ogsaa udtales til de Disciple, der have opnaaet Translegatet. Halvdelen af Portionerne udbetales, Halvdelen oplægges til Udbetaling efter fuldendt Afgangseksamen. Ansøgninger indgives ikke.

V. Det grevelige **Moltkeske Legat** for Sønner af kgl. Embedsmænd (2 Portioner paa 80 Kr. hver med halvaarlig Udbetaling) bortgives af Lensgrev Moltke til Bregentved.

VI. **Læge Frederik Fogs Legat** (110 Kr. aarlig i højst 3 Aar med halvaarlig Udbetaling) for „to flittige begavede og uformuende Disciple til Hjælp til deres Underholdning i Skoletiden, ligemeget enten de ere i nogen af Skolens studerende eller Realafdelinger“, bortgives før hver Termin af Lærerkollegiet.

Fordelingen af de her nævnte Beneficier for indeværende Beneficieaar ses af omstaaende Fortegnelse, hvoraf fremgaar, at der under forskellig Form er tilstaaet Beneficier til en Værdi af ialt 6068 Kr. 75 Ø. (heraf dog 202 Kr. 65 Ø. som Flidsbelønninger) til ialt 57 Disciple (tilfældig netop Halvdelen af Discipeltallet

d. 1. Septbr., 114), heraf dog til 6 kun Flidsbelønninger. Af disse 57 er der tilstaaet 22 hel Friplads (deriblandt 3 Lærersønner og 3 andre ekstraordinære Gratister ifølge Bevillingen paa Finansloven) og 6 halv Friplads. Fripladsernes Værdi udgør ialt 3075 Kr. 50 Ø.; de øvrige 2993 Kr. 25 Ø. ere tilstaaede som Stipendier eller Legatportioner dels til Udbetaling (2206 Kr. 63 Ø.), dels til at oplægge (786 Kr. 62 Ø.). Desuden henledes Opmærksomheden paa følgende Legater, som dels angaa Disciple i Skolen, dels Studenter fra Skolen:

VII. Det **Stampeske Legat**, 2 Portioner, hver paa 400 Kr. aarlig, til Understøttelse for studerende, først under deres Skolegang i Viborg, dog ikke ud over 9 Aar, dernæst under Forberedelse til en Embedseksamen ved Universitetet, dog ikke udover 6 Aar, bortgives først (af Lærerkollegiet og en Præst fra Middelsom Herred), naar Kapitalen udgjør 24000 Kr. Den 31. Marts 1893 ejede Legatet 21107 Kr. 72 Ø., d. 31. Marts d. A. 21832 Kr. 68 Ø. Fortrinsret have Testators og Hustrus Slægtninge, dernæst Sønner af Købstadborgere, Landsbypræster og Landsby-skolelærere eller Landsbydegne. — Fundatsen findes aftrykt i Program 1892 S. 72 ff.

VIII. De **Jessenske Legater** for duelige og fattige Studerende i Viborg Skole fra den Tid, de kom i 5. Lektie (o: V Kl.), indtil „deres Triennium“ ved Universitetet er udløbet, nydes for Øjeblikket af 4 Studenter, „det større“ (38 Kr. 17 Ø.) af Student Ove Krarup her fra Skolen (for sidste Gang) og Student J. C. Ostenfeld fra Randers Skole, „det mindre“ (18 Kr. 6 Ø.) af Studenterne J. Chr. Sixhøj (sidste Gang) og Fr. Friis Berg, begge her fra Skolen. Bortgives af Stiftets Biskop og Stiftsprovst. Slægtninge af Rektor Jessen og Hustru (f. Ostenfeld) have Fortrinsret, selv om de ikke gaa i Viborg Skole.

IX. Det **Mallingske Legat** (omtr. 164 Kr.), der af Konsistorium ved Københavns Universitet hveft Aar tildeles „den mest værdige og trængende“ af de af Skolens Dimittender, som foruden at have nydt Skolebeneficium i det mindste have opnaaet 2. Karakter og have ladet sig inskribere ved Universitetet, er i Aaret 1893 tildelt Student F. C. Kisum.

X. Det **Juelske Legat**, 2 Portioner, hver paa 75 Kr. 16 Ø.

Beneficiær, tilstaaede Disciple i

Navn.	Kriplads.	Værdi Kr.	Stip. at opl. udb.	Niss. Leg. (Trang el. Flid) at		Moltkes L. Foghs Leg. Kommunit.	Sum.
				udb.	opl.		
VI Kl.							
1 Frederiksen, F.	1	120 ¹	100	*25, ₃₀	25, ₃₀	"	270, ₆₀
2 Jensen, J. S.	"	"	100	II, ₂₅	II, ₂₅	"	122, ₅₀
3 Jørgensen, M. S.	1/2	60 ¹	"	*25, ₀₀	25, ₀₀	250 ²	360, ₀₀
4 Petersen, N. Søby	1/2	60 ¹	"	25, ₀₀	25, ₀₀	"	110, ₀₀
5 Rasmussen, V.	"	"	"	II, ₃₃	II, ₃₂	"	22, ₆₅
6 Terkelsen, T.	1	120 ¹	"	"	"	"	120, ₀₀
7 Thierry, G.	1	120 ¹	"	25, ₀₀	25, ₀₀	80	250, ₀₀
8 Kristenser, O. S.	1	120 ¹	"	"	"	"	120, ₀₀
V Kl.							
9 Andersen, A. J.	"	"	"	*20, ₀₀	20, ₀₀	100 ¹²	140, ₀₀
10 Angelo, W.	"	"	"	II, ₂₅	II, ₂₅	"	22, ₅₀
11 Christensen, J. C.	1	144	70	*25, ₀₀	25, ₀₀	"	264, ₀₀
12 Christensen, N.	1	144	"	20, ₀₀	20, ₀₀	"	184, ₀₀
13 Iversen, J.	"	"	40	"	"	"	40, ₀₀
14 Kristensen, K. M.	1	144	70	*25, ₀₀	25, ₀₀	"	264, ₀₀
15 Meldal, A.	"	"	100	15, ₀₀	15, ₀₀	"	130, ₀₀
16 Pade, P. M.	1	144	"	"	"	"	144, ₀₀
17 Paludan, F. A.	"	"	"	"	"	80 ³	80, ₀₀
18 Pedersen, J. P.	1/2	72	"	*20, ₀₀	20, ₀₀	"	112, ₀₀
19 Poulsen, N. M.	"	"	"	II, ₂₅	II, ₂₅	"	22, ₅₀
20 Zangenberg, J. G.	"	"	"	15, ₀₀	15, ₀₀	"	30, ₀₀
21 (Junget, Chr.)	1	144 ¹	"	15, ₀₀	15, ₀₀	"	174, ₀₀
IV stud. Kl.							
22 Andersen, Kn.	"	"	40	"	"	"	40, ₀₀
23 Andersen, Kr.	"	"	100	12, ₅₀	12, ₅₀	"	125, ₀₀
24 Bjerre, B.	"	"	40	12, ₅₀	12, ₅₀	"	65, ₀₀
25 Gregersen, V.	"	"	40	"	"	"	40, ₀₀
26 Helsted, T.	1	120	"	*12, ₅₀	12, ₅₀	"	145, ₀₀
27 Johansen, P.	1	120	40	*12, ₅₀	12, ₅₀	"	185, ₀₀
28 Kirkegaard, P. M.	"	"	100	12, ₅₀	12, ₅₀	"	125, ₀₀
29 Thrane, C.	"	"	"	II, ₂₅	II, ₂₅	"	22, ₅₀
IV Realkl.							
30 Christensen, P.	1/2	50 ¹	"	"	"	"	50, ₀₀
31 Daa, A.	1	100 ¹	"	"	"	"	100, ₀₀
32 Dragheim, J.	1	100 ¹	"	"	"	100	200, ₀₀
33 Lund, R.	1	100 ¹	"	"	"	"	100, ₀₀
At overføre:	16	1982	840	374, ₁₃	374, ₁₂	610	4180, ₂₅

Viborg Katedralskole i Skoleaaret 1893—94.

Navn.	Fripilads.	Værdi Kr.	Stip. at opl. udb.	Niss. Leg. (Traug el. Flid) at		Moltkes L. Foghs Leg. Kommunit.	Sum.
				udb.	opl.		
Overført:	16 ¹	1982	840	374, ¹ ₁₃	374, ¹ ₂	610	4180, ²⁵
III stud. Kl.							
34 Andersen, And.	"	"	40	"	"	"	40, ⁰⁰
35 Bang, A.	"	"	"	11, ²⁵	11, ²⁵	"	22, ⁵⁰
36 Christensen, F.	1	135 ⁵	"	12, ⁵⁰	12, ⁵⁰	"	160, ⁰⁰
37 Faber, J.	1	120	"	12, ⁵⁰	12, ⁵⁰	"	145, ⁰⁰
38 Gade, K.	"	"	40	"	"	"	40, ⁰⁰
39 Nielsen, O.	"	"	40	"	"	"	40, ⁰⁰
40 Paludan, O.	"	"	70	12, ⁵⁰	12, ⁵⁰	"	95, ⁰⁰
41 Reumert, C.	"	"	40	"	"	"	40, ⁰⁰
42 Giersing, E.	1	135 ⁶	"	"	"	"	135, ⁰⁰
43 (Beyer, Andr.)	"	"	40 ⁷	"	"	"	40, ⁰⁰
III Realkl.							
44 Andersen, Anton	"	"	"	"	"	100	100, ⁰⁰
45 Ramsgaard, T.	1	120 ⁸	"	"	"	"	120, ⁰⁰
II stud. Kl.							
46 Fog, St.	"	"	40	12, ⁵⁰	12, ⁵⁰	"	65, ⁰⁰
47 Giersing, O.	1	96 ⁹	"	"	"	"	96, ⁰⁰
48 Hansen, H. Chr.	"	"	40	11, ²⁵	11, ²⁵	"	62, ⁵⁰
49 Holm, A. T.	"	"	40	12, ⁵⁰	12, ⁵⁰	"	65, ⁰⁰
50 Madsen, P. Chr. ¹⁰	1/2	67, ⁵⁰	"	"	"	"	67, ⁵⁰
51 Mikkelsen, S.	"	"	"	12, ⁵⁰	12, ⁵⁰	"	25, ⁰⁰
52 Møller, V. R.	"	"	40	"	"	"	40, ⁰⁰
53 Philipsen, A.	1/2	60	"	*12, ⁵⁰	12, ⁵⁰	"	85, ⁰⁰
I stud. Kl.							
54 Nielsen, S. V. ¹¹	1	120	"	11, ²⁵	11, ²⁵	"	142, ⁵⁰
55 Petersen, P. U.	"	"	"	11, ²⁵	11, ²⁵	"	22, ⁵⁰
I Realkl.							
56 Bruun, Chr. ¹¹	1	120	"	"	"	"	120, ⁰⁰
57 Madsen, H. Chr. ¹¹	1	120	"	"	"	"	120, ⁰⁰
I alt:	25	3075, ⁵⁰	1270	506, ⁶³	506, ⁶²	710	6068, ⁷⁵

* betegner, at Legatportionen tillige skal betragtes som Anerkendelse af Flid. — 1) Som Dimittend beregnet indtil 91. Juli. — 2) 2: 25 Kr. maanedlig regnet fra 1. Oktober til 1. Juli. — 3) Tildelt fra 1. Januar; den første Halvdel er i Decbr. Termin opbebaaret af Vagn Bruhn (Alm. Forb. Juli 93) — 4) Udm. 2. Febr. 94, saa at den virkelige Værdi for ham kun har været 72 Kr. — 5) Ekstraord. Gratist forrige Skoleaar; derfor tilstaaet ord. Fripl. fra 19. Aug. — 6) Ekstr. Gratist som Lærersøn; genoptagen i Skolen 19. Aug. — 7) Udm. 11. Jan. 94; ifl. Min. Skrivelse af 26. s. M. fritaget for Skolep. i Jan. Kvt., saa Stip. i det hele kun bar udlagt 10 Kr. for Okt. Kvt. — 8) Ekstr. Gratist som Lærersøn. — 9) Ligeledes; 2. Broder. — 10) som Nr. 36 [se 5)]. — 11) Ekstr. Gratist (ifl. Bevilling paa Finansloven). — 12) For Halvsaaret 1. April—1. Oktober 1894.

i et Tidsrum af højst 5 Aar, for studerende fra Viborg og Aalborg Skoler, er i Aaret 1893 udbetalt til 2 Studerende herfra, nemlig V. Hoff (4. Gang) og Chr. A. R. Bruun (3. Gang). Ansøgninger herom maa i Tide indgives til Legatets Patron, Baron Juul-Rysensten til Mundelstrupgaard, for at man kan faa en Plads paa Ansøgerlisten.

XI. Renterne af **Nissens Legats** Oplagskapital, og de hjemfaldne Oplagspenge, ere i Dec. f. A. givne til Studenterne A. Hagensen (75 Kr.) og J. Knorr (50 Kr. 29 Ø.). Ansøgninger herom maa tilsendes Rektor inden 1. December.

Ved Skr. af 12. Dec. 1893 til Rektor tilsendte „*Alliance française*“ som Præmie til „den flinkeste Elev i Fransk“ *Sainte Beuve* „*Originiaux et Beaux Esprits*“. Den tildeltes Fr. Frederiksen i VI Kl.

V. Lærerne. Aarets Arbejde.

Arbejdet har i Aarets Løb været saaledes fordelt mellem Lærerne:

Rektor Dr. Heise Historie i VI, V, III st. og I, Dansk i VI og V, Oldkendskab i VI, 17 Timer.

Overlærer Dr. Bang Latin i VI og V, Græsk i VI og III, Fransk i VI, V og IV, 35 T.

Overlærer Ramsgaard Tysk med alle Klasserne, Latin i III, 24 T.

Overlærer Petersen Naturlære i IV, V, IV m og VI r, Matematik i II, Gymnastik i VI—III, 37 T. Desuden Overledelsen ved Skydning.

Adjunkt Møller Matematik i VI m. og IV spr., Skrivning og Tegning i IV—I, 25 T.

Adjunkt Giersing Engelsk i alle Klasser, Oldnordisk i VI og V, Latin i II st., samt Sløjdundervisning med de tre ældste Hold, ialt 38 T.

Adjunkt Thorsen Latin i I st., Græsk i IV spr., Dansk i IV, III m. og R., II R., I st. og I R., 25 T.

	Katedralskolen.										Forberedel- sesskolen.		
	VI	V	IV	III	III	II	I	I	I alt	b	a	I alt	
	spr. mat.	spr. mat.	spr. (mat.) Bl.	spr. mat.	Bl.	std. Bl.	std. Bl.	Bl.	Lærer-timer				Lærer-timer
Dansk	3	2	2 1	2 1	3	2 1	3	3	23			3 4	
Oldnordisk	1	2	"	"	3	"	"	3	3			" "	
Latin	8	8	8	7	"	7	6	"	44			" "	
(fræsk	6	6	5	"	"	"	"	"	22			" "	
Oldkendskab	"	2	2	2	2	2	2	2	4			" 4	
Tysk	2	"	"	"	"	"	"	"	17			" 4	
Fransk	3	3	2	3	3	3	4	4	25	4		4	
Engelsk	(2)	(2)	"	1	1	2	2	2	20			" 2	
Religion	1	1	1	1	2	2	2	2	12			" 2	
Historie	3	3	2	3	3	3	2	2	23			2 1	
Geografi	"	"	1	2	2	2	2	2	11			2 1	
Naturhistorie	"	"	2	1	1	2	2	2	10			1 1	
Matem. og Regn.	9	11	5 2	5	16	6	5	5	55			4 4	
Naturalære	3	3	2 2	2	2	2	2	2	20			" 4	
Skrivning	"	"	"	"	11	1	2	"	4			4 4	
Frilandsstening	"	"	"	"	1	2	"	"	5			2 2	
Sang	2	"	2	2	11	2	2	2	63			2 2	
Gymnastik	5	"	4	4	42	4	4	4	21			4 4	
Sløjd									12				
	17 13	17 7 17	13 17	5 10 21+5 10	10 26 2 8 28	7 29 7	28 8 28		337	7 28	6	41	

1) Fælles med IV Bl. 2) Fælles med III st. 3) Heraf en Time Sammenhang for alle Klasser. 4) Fælles for hele IV Klasse.

Adjunkt Olsen Historie i IV st., IV R., III R., II, I R., Latin i IV st., Græsk i V, Tilsyn med Eftersiddere, ialt 31 T.

Adjunkt Mortensen Naturhistorie og Geografi i IV.—I, Dansk i III st. og R., II, Sang med alle Klasser, Sløjd med yngste Hold, 35 T.

Adjunkt Sejersens Religion med alle Klasser, Fransk i III—I, 29 T.*)

Adjunkt Lomholt Matematik i V m., III st., III R., I st., I R., Naturlære i III R., 35 T. Desuden Ledelse af Røvelserne.

Timelærer, Premierløjtnant Beck Gymnastik i II og I, 8 T.

Oversergent Brygmann, Assistent ved Gymnastikundervisningen, 21 T. Desuden Assistent ved Riffelskydning og Dans.

Oversergent Werner, Assistent ved Gymnastikundervisningen, 21 T.

Sergent Jensen, Assistent ved Hugning og Fægtning med VI og V, 2 T. (fra 1. Oktober til 30. April.)

Intendant Lillie har ledet Danseundervisningen i Vinterhalvaaret (6 ugentl. T.).

Omstaaende Tabel (S. 23) viser, hvorledes Undervisningstimerne have været fordelte mellem de forskellige Klasser.

I Aarets Løb ere følgende Pensa gennemgaaede:

Dansk.

I stud. og I Realkl. (Adjunkt *Thorsen*, 3 Timer med hver Kl.). Læsebog: Lefoliis „Fortællinger og Sagaer“, 2. Saml. Mikkelsens Sproglære for Realskoler benyttet. Efter Lefoliis „Fortællende Digte for yngre

*) Under Adjunkt Sejersens Sygdom har fra 1. Febr til Midten af April de fleste af hans Religionstimer været besørgede af Pastor Rasmussen, res. Kapellan ved Domkirken, Fransktimerne indt. Slutn. af April af cand. theol. Brøstrøm.

Børn“ er der lært Digte udenad, hidtil 6. Stykker af Lefoliis „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold“ ere læste og til Dels genfortalte af Disciplene. En Genfortællingsstil ugentlig, hidtil 29 Stile.

II Kl. (Adj. *Mortensen*, 2 T.). Af Lefoliis „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold“ er læst og til Dels genfortalt S. 48—124. Mindre Ting af fortællende og beskrivende Indhold ere undertiden oplæste for Disciplene. Nogle Digte af Lefoliis Samling for ældre Børn ere lærte udenad, og der er hidtil skrevet 25 Stile.

Realisterne desuden 1 T. (Adj. *Thorsen*), der er benyttet dels til Oplæsning (enkelte af H. C. Andersens Eventyr o. s. v.) dels til Analyse paa Grundlag af Mikkelsens Sproglære.

III st. (Adj. *Mortensen*, 2 T.). Af og til ere Disciplene øvede i Oplæsning, og nogle Digte, hentede fra Lefoliis Samling for ældre Børn, ere lærte udenad. For Disciplene er hidtil oplæst Blichers „Juleferierne“ (Brudstykke), Hostrups „Genboerne“ og Holbergs „Erasmus Montanus“. Hidtil 21 Stile.

III mat. desuden 1 T. (Adj. *Thorsen*). Sechers græske Mytologi er gennemgaaet med Forevisning af Billeder. Desuden læst flere Sange af Odysseen (Wilsters Overs.), Brudstykker af Valdemar den Store og hans Mænd, af Peder Paars m. m.

III Realkl. (Adj. *Thorsen*, 3 T.). 1 Stil ugentlig, hidtil 25. Nogle Digte ere lærte udenad efter Lefoliis „Fortæll. Digte for ældre Børn“, hidtil 5 Digte. Gennemgaaet Sechers græske Mytologi med Forevisning af Billeder. Mikkelsens Sproglære. Som Læsebog er benyttet Sig. Müllers Læsestykker; desuden er oplæst Ørvarodds Saga, Ingemanns Vægterfamilien og Christen Bloks Ungdomsstreger, Chr. Winthers De to Venner og 1. Sang af Hjortens Flugt.

IV (Adj. *Thorsen*, 2 T.; desuden 1 T. med Realisterne). Følgende Digterværker ere læste: Holbergs Jacob von Tyboe og Mascarade, Oehlenschlägers Vaulundurs Saga og Væringerne i Miklagaard, Blichers Røverstuen, Hauchs Wilhelm Zabern og Kongens Yndling, Heibergs Syvsoverdag, Hertz's Sparekassen og Hostrups Genboerne. To Stile hver Maaned, hidtil 16. Realklassens særlige Time er væsentlig benyttet til Op-læsning og Analyse; samme Læsebog og Sproglære som i 3. Realkl.

Til Alm. Forberedelseseksamen opgives desuden: Sigurd Müllers Læsestykker, Side 174—91, 212—51, 268—79.

V. (Rektor *Heise*, 2 T.). Litteraturhistorie med Rønnings Bog til Grundlag indtil Holbergs Død. Forskellige Brudstykker af den ældre Edda og de omhandlede Forfattere; en Del Folkeviser. Af *Holberg*: Jacob von Tybo, Erasmus Montanus og Den politiske Kandestøber; Stykker af Niels Klim. I alt 16 Stile.

VI (Rektor *Heise*, 3 T.). Litteraturhistorie med Rønnings Bog til Grundlag fra Holbergs Tid indtil Nutiden; det tidligere genlæst. Den oehlenschläger-baggesenske Tid er bleven noget udførligere behandlet. I Aarets Løb er læst Brudstykker af *Holbergs* Niels Klim, af *Ewald*, navnlig af hans Levned; *Wessel*, Kjærlighed uden Strømper og forskellige Smaastykker; *P. A. Heiberg*, Virtuosen (Nr. 1); Smaastykker af *Schack-Staffeld*; af *Baggesen* Brudstykker af Labyrinthen, Nureddin til Aladdin m. m.; *Oehlenschläger*, Sct. Hansaftenspil, Aladdin, forskellige Digte (Guldhornene, Hakon Jarl); Axel og Valborg; af *Grundtvig* en Del af Palnatoke; desuden Brudstykker af *Povl Møllers* En Students Æventyr m. m. samt af *J. L. Heiberg* og de senere Forfattere. — Ifjor er bl. a. læst *Holbergs* Den politiske Kandestøber Jacob von Tybo, Jeppe paa Bjerget. — Hidtil 16 Stile.

Privatist, Lærer Christensen opgiver som læst: *Oehlenschlägers* *Sct. Hans Aftenspil*, *Axel og Valborg*; *Holbergs* *Erasmus Montanus og Mascera*den; *Ewald*, *Fiskerne*; *Baggesen*, *Nurreddin til Aladdin*, *Jødegaden i Frankfurt*; *Grundtvig*, *Paaskeli*lien; *Heiberg*, *En Sjæl efter Døden*; *Paludan-Müller*, *Abels Død* m. m. Litteraturhistorie efter Rønning med udførligere Behandling af *Ewald* og *Wessel*.

Oldnordisk. (Adj. *Giersing*.)

V (2 T.). *Wimmers* Læsebog Side 27—36, 41—73, 114—21. *Sammes* Grammatik læst og repeteret.

VI (1 T.) *Wimmers* Læsebog, S. 26—36, 41—55, 61—73, 114—21, *Hoff & Hofforys* *Oldisl. Læsest. II*, S. 18—28. *Wimmers* Grammatik.

Til Afgangseksamen opgives: *Wimmers* Læsebog, S. 1—14, 26—36, 41—107, 114—21 samt *Hoff & Hofforys* *Oldisl. Læsest. II*, Side 18—28, ialt 102 Sider (med *Forbigaaelse* af *Versene* i *Gunløgs Saga*). Heraf opgives til *Overhøring*: *Wimmer*, S. 26—36, 41—55, 61—73, 114—21 samt *Hoff & Hofforys II*, S. 18—28, i alt 53 Sider.

Latin.

I st. (Adj. *Thorsen*, 6 T.). *Mikkelsens* Læsebog, S. 1—25. *Bøjningslæren* efter *Madvig*. De danske Stykker i Læsebogen ere oversatte mundtligt og skriftligt; i de sidste Maaneder er der desuden dikteret korte Sætninger til *Oversættelse*.

II st. (Adj. *Giersing*, 7 T.). *Cæsars* *Gallerkrig I*, Kap. 1—29 og V, Kap. 1—23. *Madvigs* Grammatik: de uregelmæssige Verber og Syntaksens første Afsnit; repeteret *Formlæren*. *Mundtlig Stil* 3—5 Gange ugentlig. *Indtil Marts* 2 *Skolestile* ugentlig, derefter 1 *Hjemmestil* og 1 *Skolestil* ugentlig, hidtil 66 *Stile*.

III st. (*Overlærer Ramsgaard*, 7 T.). *Cæsars* *Gallerkrig*, 1. Bog, Kap. 1—42 og *Ciceros* 1. Tale mod

Catilina. Madvigs Sproglære. Efter Iversens Stiløvelser 75 Stile, dels hjemme, dels paa Skolen.

IV st. (Adj. *Olsen*, 8 T.). *Cæsars* Gallerkrig, 6. Bog; *Livius* 1. Bog, Kap. 1—16, 22—25, 34—43; *Ciceros* Tale for Kong Dejotarus og af sammes Taler imod Catilina 1., 2. og de 9 første Kapitler af 3. Af *Ovid* (Blochs Udvalg) er læst: Europa, Cadmus, Actæon, Pyramus og Thisbe, Perseus. Madvigs Sproglære. 2 Stile ugentlig, hvoraf den ene paa Skolen, mest efter Iversens Stiløvelser. Mundtlig Stil.

Til Overhøring opgives; *Cæsars* Gallerkrig, 6. Bog, Kap. 1—22. *Livius* 1. Bog, Kap. 1—15. *Ciceros* Tale for Kong Dejotarus og 1. Tale mod Catilina, samt af 2. Tale de to første Kapitler. Af *Ovid* Pyramus og Thisbe, Perseus.

Privatisterne J. Petersen, P. Pedersen og Reumert opgive: *Cæsar* de bello Gall. III, IV (undtagen Kap. 17), V, 1—7. *Tofts* opgiver II, III, IV, 1—16. Alle 4 opgive *Ciceros* 4 Taler mod Catilina og af *Ovids* Forvandlinger: Verdensaldrene, Deucalion, Ocyrrhoe, Battus, Europa, Cadmus, Actæon, Cadmus' Forvandling, Pyramus og Thisbe.

Wille opgiver: *Cæsar* de bello Gall. III og V; *Cicero*: de 4 catilin. Taler; *Ovid*: Verdensaldrene, Deucalion, Cadmus, Actæon og Phaëton, 1—128.

V spr. (Overl. Dr. *Bang*, 8 T.). *Cicero*: accusatio in Verrem, IV, capp. I—LI; *Livius* XXVI; *Vergils* Æneide VII; *Horats* carm. I, 2, 4, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 17, 18, 21, 22, 24, 27, 28, 29, 34, 37, 38, II, 1, 7, 13, 16, 18, 19, III, 3, 4, 5, IV, 1, 5, 6.

Uden Forberedelse: *Cæsar* de bello Gall. V; *Ciceros* accusatio in Verr. IV, LII—LXII; *Ovids* Ceres; *Henrichsens* Opgaver til Oversættelse fra Latin paa Dansk, Particula I, 1—13, 15—17, II, 1—10, III, 1—7, IV, 1—6, V, 1—5. Hver Uge en skriftlig Oversættelse efter samme Bog. Enkelte Regler af Formlæren og Hovedregler af Syntaksen efter Madvigs Sproglære. Det vigtigste af Thomsens Antikviteter.

VI spr. (Overl. Dr. *Bang*, 8 T.). *Ciceros* Cato major og Talen pro Milone; *Tacit.* ann., XIII, 1—41; *Senecas* consolatio ad Marciam, I—XVIII; *Vergils* Aeneide VI; *Horats* epist., I, 1—5, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 16, II, 1; af *Madvigs carmina selecta*: Catullus, Tibullus, Propertius 1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, Ovidius 1 og 7, Juvenalis I, 37—154, Martialis. En skriftlig Oversættelse hver Uge efter Thorsens Samling af Eksamensversioner. Rafns Litteraturhistorie.

Dimittenderne have desuden i forrige Skoleaar læst: *Livius* XXIV og XXV, 1—17; *Ciceros* accusatio in Verrem IV, capp. 27—67; *Vergils* Aeneide V; *Horats* carm. III.

Heraf opgives til Overhøring: *Ciceros* Verr. IV, capp. 27—43, pro Milone cap. 27—38, Cato major; *Seneca* ad Marciam I—VIII; *Livius* XXIV, 1—23, 40—49 (Thierry opgiver XXIII, 1—33); *Taciti* annal. XIII, 1—25; *Virg.* Aen. VI; *Hor.* carm III, epist. I, 2, 3, II, 1; *Catullus* (af epithalamium kun 1—265), *Tibull.* 2, 4, 5; *Propert.* 2, 7, 9, 10; *Ovid* I; *Juvenal* I, 37—154; *Martialis*.

Kursorisk er læst: *Livius*, XXV, 18—41; *Taciti* ann. XIII, 42—57; *Seneca* ad Marciam XIX—XXVI; *Henrichsens* Opgaver VI, 10—12, IX.

Privatist, *Skolelærer Christensen* opgiver: *Cicero* pro S. Roscio; pro lege Manilia; pro Ligario og pro Dejotaro; *Livius* XXIV og XXV; *Taciti* Annal. I; *Virgils* Æneide I og II; *Horats*: Epistlerne med *Ars poetica*; *Oderne* I og II.

Græsk.

III spr. (Overl. Dr. *Bang*, 5 T.). Bergs Forskole indtil Verberne paa—mi (dog med Forbigaaelse af en Del af Eksemplerne). Det vigtigste af Bergs Formlære (Levys Udgave). Af Levys og Velschows Læsebog Stykkerne 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 15, 17—22, 24, 26, 28, 30, 32, 33, 35—38, 41—43, 45—46, 48, 49.

IV spr. (Adj. *Thorsen*, 5 T.). *Levys* og *Velschows* Læsebog, S. 46—70 og 102—11 (Stykker af Pausanias, Xenophons Hellenika, Plutarch, Arrian). *Homers* Od. I og II, v. 1—59. Sechers Mytologi. Bergs Formlære (Levys Udg.).

Privatisterne J. Petersen, P. Pedersen og Toft: Xenofon, Schenkls Krestomati: I, II, III, VI. *Homers* Odyssé, XII.

V spr. (Adj. *Olsen*, 6 T.). *Homers* Odyssé, 5—8, 10—11 Sang; *Herod.*, V, 1—32, 34—38, 49—51, 97, 99—107, 116—126 samt VI Bog. Bergs Formlære. Det vigtigste af Christensens Antikviteter. Sechers Mytologi med Forevisning af Billeder.

VI spr. (Overl. Dr. *Bang*, 6 T.). *Homers* Odyssé, XVII og XVIII; *Petersens* Antologi: Kallinos, Tyrtaios, 1, 2, 4; Mimnermos, 1, 2; Solon, 1; Xenofanes, Theognis, 1—4, 6, 8; af Epigrammerne Simonides, Aischylos samt fra Kallimachos ud, anakreontiske Digte, Kallistratos og Hybrias; *Platons* Apologi og Krito; *Aristoteles*, de republica Atheniensium, 1—9, 11—29, 32—41; *Lysias'* Tale om Aristofanes' Formue og mod Diogeiton. De vigtigste Regler af Syntaksen efter Hude. Sechers Litteraturhistorie.

Dimittenderne opgive desuden: *Homers* Odyssé XIII—XVI; *Herodot* VI, 1—60, 71—140; *Xenofons* Anabasis IV, 7—8.

Privatist Christensen: Herodot II, 1—27; V, 1—26; VI, 1—105; *Platons* Apologi; *Demosthenes*, de olyntiske Taler; *Xenophon*, Anabasis IV, 7—8; Memorabilia I, 1 § 1—20; 2, § 1—18; 49—55; 62—64; II, 1, § 21—34 og I, 4; Cyropædiens I, 2 § 1—15; *Homer: Odysseen* II—IV, XIII—XVI.

Oldkendskab.

V m. (Adj. *Olsen*, 2 T.). Med Sechers Lærebog til Grundlag og med Benyttelse af Billedværker er den græske Mytologi gennemgaaet. Dernæst er Rich. Christensens græske Statsantikviteter gennemgaaet, samt

Sechers Haandbog i den græske Litteraturs Historie benyttet. Endelig er Schwanenflügels Oldtidens Kulturhistorie benyttet. Læst: *Homers Iliade*, 1.—2., 22.—24. Sang, Odysseens 6. og 9. Sang; *Herodots* 1. og 2. Bog efter Falkenstjernes Oversættelse, og Stykker af 7. og 8. Bog (Kampene ved Thermopylæ og Salamis) efter Borchs Oversættelse; *Thukydids* 1. Bog, Kap. 23—88, efter Arnesens Oversættelse; *Æschylos*, Perserne (Dorphs Oversættelse); *Sofokles*, Ødipos Tyrannos (Gjertsens Overs.), Ødipos i Kolonos, Antigone (Dorph); *Euripides*, Bakantinderne (Wilsters Overs.).

VI m. (Rektor *Heise*, 2 T.)¹⁾. Sechers græske og Rafns romerske Litteraturs Historie er benyttet. Læst: *Platons Apologi* (Gertz's Oversættelse); *Lukians* Skrifter i Gertz's Oversættelse, det meste af Indledningen og en Del af Samtalerne; *Plautus*, Miles gloriosus; Skatten (aulularia), efter Forchhammers Oversættelse; *Terents*, Scener af Eunukken, Phormio (Whittes Overs.); *Virgils* Æneide, I, IV, VI (Meislings Oversætt.); Stykker af *Horats* (Lembeckes Oversættelse).

Tysk (Overlærer *Ramsgaard*).

I st. og I r. (2 T. hver). Kapers Læsebog for Mellemlklasserne: stud. Kl. Side 1—99, Realkl. S. 1—8 og 10—61. Uden Forberedelse er læst af J. und W. Grimms Kinder- und Hausmärchen henholdsvis 90 og 60 Sider. Bøjningslæren efter Kaper.

II (2 T.). Samme Bog, S. 108—225. Uden Forberedelse er læst af Hauffs Märchen 60 Sider. Bøjningslæren efter Kaper.

III st. (2 T.). Mohrs Læsestykker for 3. og 4. Kl., S. 1—88 og S. 257—287, uden Forberedelse S. 88—174. Kapers Sproglære.

¹⁾ Siden Januar er den ene Time anvendt til Historie.

III r. (2 T.) Samme Bog, S. 1—88 og 262—285, uden Forberedelse S. 88—164. Kapers Sproglære.

IV (2 T., Real. desuden en særlig T.). *v. Sacher-Masoch*, Der kleine Adam og Sascha und Saschka, 1. Del, og *Knauths* Auswahl deutscher Gedichte, S. 49—104. Uden Forberedelse er læst *Heine*, Die Harzreise og *Knauths* Auswahl deutscher Gedichte, S. 125—167. Maanedslæsning: *Hauff*, Das Bild des Kaisers og Phantasien im Bremer Ratskeller; *Hoffmann*, Das Majorat; *Tschokke*, Abenteuer einer Neujahrsnacht; *Engel*, Hr. Lorenz Stark; *Chamisso*, Peter Schlemihl; *Eichendorff*, Aus dem Leben eines Taugenichts. Kapers Sproglære. — Særskilt have Realeleverne læst Kapers Læsebog for Mellemlasserne, S. 157—196 og 210—268, og uden Forberedelse *Hauffs* Jud' Süsz og *v. Sacher-Masoch*, Sascha und Saschka, noget af 2. Del.

Til Overhøring opgives af Realeleverne: Kapers Læsebog for Mellemlasserne, S. 157—196 og 210—268 og *v. Sacher-Masoch*, Sascha und Saschka, S. 49—71.

V (7 Disc., 2 T.). Dels med, dels uden Forberedelse: *Goethe*, Tasso; *Schiller*, Marie Stuart; *Mohr og Haunstrups* Læsestykker for de øverste Klasser. Maanedslæsning: *Goethe*, Reinecke Fuchs; *Kleist*, Michael Kohlhaas; *Hoffmann*, Das Majorat; *Hauff*, Lichtenstein; *Engel*, Hr. Lorenz Stark; *Eichendorff*, Aus dem Leben eines Taugenichts. Kapers Sproglære.

VI (2 Disc., 2 T.). Dels med, dels uden Forberedelse: *Goethe*, Faust, 1. Del; *Schiller*, Kabale und Liebe; *Herder*, Der Cid; *Skoubocs* Læsestykker, Side 101—203. Maanedslæsning: *Goethe*, Hermann und Dorothea og Werther; *Gaudy*, Der Schneidergesell; *Kleist*, Michael Kohlhaas; *Hauff*, Memoiren des Satan; *A. v. Droste-Hülshoff*, Die Judenbuche. Kapers Sproglære.

Fransk.

I st. og I r. (Adj. *Sejersen*, 4 T. hver). Jungs Læsebog for Begyndere, S. 1—58 (I r. S. 1—53), 62—66. Det vigtigste af Bøjningslæren med Undtagelse af de uregelmæssige Verber efter Pio. Gloser efter Pios Ordsamling.

II (Adj. *Sejersen*, 3 T.). Pios Læsebog for Mellemlklasserne, S. 52—61, 63—64, 69—72, 103—131, 137—163. Det vigtigste af Bøjningslæren efter Pio. Efter Michelsens Stiløvelser, 1. Afdeling, er hidtil gennemgaaet dels mundtlig, dels ved Stil 1 Gang ugentlig Stykkerne 1—28. Hidtil 27 Stile. Gloser efter Pios Ordsamling.

III st. og III r. (Adj. *Sejersen*, 3 T. hver). Jungs Læsebog for Mellemlklasserne, S. 24—126. Pios Bøjningslære samt Gloser efter Pios Ordsamling. Endvidere er i den st. Klasse efter Michelsens Stiløvelser, 1. Afdeling hidtil gennemgaaet, dels mundtlig, dels ved Stil 1 Gang ugentlig, Stykkerne 39—61. Hidtil 23 Stile.

IV (Overl. Dr. *Bang*, 2 T.). *Souvestre*, Un intérieur de diligence, Un secret de médecin, Les deux devises; *Baruël*, lectures historiques, I, S. 1—24. Uden Forberedelse: *Souvestre*, Le poét et le paysan og Le sculpteur de la Forêt Noire. Pios Fornlære. De studerende Disciple have skrevet 1 Stil ugentlig, dels efter Michelsens, dels efter Giedes Stiløvelser, hidtil 25.

V (Overl. Dr. *Bang*, 3 T.). *Cherbuliez*, L'idée de Jean Téterol; *Nyrop*, Lectures françaises, II, S. 1—10. Pios Sproglære. Stil 3 Gange ugentligt efter Giedes Stiløvelser, hidtil 86.

VI (Overl. Dr. *Bang*, 3 T.). *Nyrop*, Lectures françaises, I, S. 48—184; *Coppée*, Auswahl von 40 Gedichten. Som Hjemmelæsning: *About*, Le roi des montagnes (De matematisk-naturvidenskabl. Disciple: Fünf Erzählungen aus *Souvestre*, Au coin du feu). Pios Sproglære;

Stil 2 Gange ugentlig efter Giedes Stiløvelser, hidtil 58 Stile. De sproglig-historiske Disciple have i 1 Time om Ugen (se forrige Aars Indbydelsesskrift S. 59*) haft Øvelser i Genfortælling og Samtale paa Grundlag af Prahl: Franske Prosastykker I.

Privatist Christensen: Barucil, Lectures historiques, I og II; Nyrop, Lectures françaises I; Choix de nouvelles modernes I, udg. af Wychgram; Coppée, Auswahl von 40 Gedichten, udg. af Rose.

Engelsk (Adjunkt *Giersing*).

I r. (4 T.). Brekkes Lærebog i Engelsk for Begyndere, S. 1—74 (S. 12—21 [2 Disciple tillige S. 21—39] fra Dansk) og S. 95—103. De forekommende uregelrette Verber ere lærte.

II r. (4 T.). O. Jespersen, Engelsk Læsning for Melleml., I, S. 1—85; Brekkes Lærebog fra Dansk, S. 21—39; Løkkes kortf. Grammatik, S. 1—41. Ugelæsning: Sindbad the Sailor (Velh. & Klas.). 1 Version ugentlig, hidtil ialt 30.

III r. (4 T.). Brekkes Læsebog for Melleml., S. 1—49, 118—51, 198—211; Boysens Digte, S. 1—25; udenad: Try again, After Blenheim og King Kristian; Waddys Samtaleøvelser, S. 5—9 (fra Dansk); S. 44—83 (fra Engelsk). I Ugelæsning: Marryats New Forest, S. 109—95 og Aladdin (Velh. & Klas.). Rosings Grammatik. 1 Version ugentlig, hidtil ialt 24.

IV r. (4 T.). Brekkes Læsebog for Melleml., S. 99—116, 147—98, 223—28, 228—38, 239—57; Hansens Digte, S. 1—15, 28—31, 57—69; Waddys Samtaleøvelser, S. 22—27 (fra Dansk), S. 48—117 (fra Engelsk). Rosings Formlære. Ugelæsning: Sindbad the Sailor, S. 31—91; The last of the Mohicans (229 Sider). Ekstemporallæsning: Edgeworth, Popular Tales, S. 40—103. Udenad: King Kristian, Our home is the ocean og God save the Queen. 27 Versioner.

Til alm. Forberedelseseksamen opgives til

Overhøring: Brekkes Læsebog, S. 99—116, 147—98, 223—57, og Hansens Digte, S. 1—15, 28—31, 57—69. Desuden opgive alle undtagen Dohlmann (ikke til Overhøring) Brekke, S. 49—98, 118—47, 261—81, og Hansens Digte, S. 40—53, 15—24. Dohlmann opgiver (ikke til Overhøring) Brekke, S. 1—33, 42—49, 81—98, 118—47, og Boysens Digte, S. 1—17 og 26—49.

V (12 Disc., 2 T.). Hansen & Magnussens Læsebog for ældre Begyndere, I, S. II—XXXVI (det halve af hvert Stykke) S. 15—41, 58—66, II, S. 50—89. O. Jespersens Grammatik. Ugelæsning (efter Paaske): Aladdin (Vellh. & Klas), S. 7—50.

VI (10 Disc., 2 T.). Læst og repeteret Sommerfelts Udvalg af engl. Forfattere, S. 147—56, 170—82, 195—226. Repeteret Hansen og Magnussen, I, S. 1—15, 42—57; II, S. 1—40, 81—90. Læst: Rae, Westward by rail, S. 1—136. og Hansens Digte (Ugelæsning). O. Jespersens Grammatik. Kursorisk: Sommerfelt, S. 88—105.

Til Afgangseksamen opgives: Sommerfelt, S. 147—56, 170—82, 195—226, og Hansen og Magnussen, I, S. 1—15, 42—57; II, S. 1—40, 81—90.

Religion (Adjunkt *Sejersen*).

I st. og I r. (2 T. hver). Assens' mindre Bibelhistorie til 6. Afsnit; Balslevs Katekismus: Synden og de første Trosartikler. Psalmer.

II (2 T.). Sammes Bibelh. fra 6. Afsnit til Jesu Bjærgprædiken; Balslevs Katekismus: Den 3. Trosartikel og „Fader vor“. Psalmer.

III st. (1 T.) og III r. (2 T.). Sammes Bibelh. fra Jesu Bjærgprædiken og ud. Daabens og Alterens Sacramente.

IV (1 T.). Læst og gennemgaaet Apostlenes Gerninger samt fortalt Træk fra Reformationen.

V (1 T.). Foredraget Kirkens Historie fra Reformationens Begyndelse til dette Aarhundrede paa Grundlag af Fr. Nielsens Ledetraad i Kirkens Historie. Der er endvidere fortalt om Søren Kirkegaard og Grundtvig.

VI (1 T.). Som 5. Klasse.

Historie.

I st. (Rektor *Heise*, 2 T.). Oldtidens Historie efter Blochs Lærebog.

I r. (Adj. *Olsen*, 2 T.). Som I st.

II (Adj. *Olsen*, 3 T.). Efter samme Bog (med Forbigaaelse af Nordens Historie) Middelalderen og den nyere Tid til 1789.

III st. (Rektor *Heise*, 2 T.). Efter samme Bog den almindelige Historie fra Ludvig 14.'s Regeringstiltrædelse til 1863; Nordens Historie fra 1523—1660.

III r. (Adj. *Olsen*, 3 T.). Efter samme Bog den nyere og nyeste Tid fra 1660 (Nordens Historie fra 1523) til omtr. 1880.

IV st. (Adj. *Olsen*, 2 T.). Oldtiden — undtagen det romerske Kejserdømme — efter Thrige.

IV r. (Adj. *Olsen*, 3 T.). Genlæst hele Historien efter Blochs Lærebog for Realskoler.

V (Rektor *Heise*, 3 T.). Oldtidens Historie efter Thriges, Nordens Historie indtil 1389 efter Ottosens Lærebog.

VI (Rektor *Heise*, 3, siden Januar 4 T.). Nordens Historie efter Thriges Læsebog; den nyere Historie fra Reformationen indtil Nutiden efter Blochs Lærebog. — Det tidligere tildels genlæst.

Til Eksamen opgives et fuidstændigt Kursus efter Thriges og Blochs Bøger.

Geografi (Adjunkt *Mortensen*).

I st. og I r. (2 T. hver). Dahlbergs større Lære-

bog i Geografi: Europa, S. 20—59. Disciplene have tegnet de læste Landes Omrids m. m. i store Træk, saavel hjemme som paa Skoletavlen.

II (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Europa, S. 58—86, og Asien. Korttegnings som i I.

III st. og III r. (2 T. hver). Granzows Geografi Nr. 2: Afrika, Amerika og Australien samt Indledningen og Afsnittet om den fysiske Geografi.

IV (1 T.). Granzows Geografi Nr. 2 er genlæst (med nogle Forbigaaelser).

Naturhistorie (Adjunkt *Mortensen*).

I st. og I r. (2 T.). Mortensen, botanisk ABC: Læren om Planternes ydre Bygning er gennemgaaet efter Materiale fra Skolens botaniske Have og de af Disciplene medbragte Planter. — Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Koldblodede Hvirveldyr og Insekter.

II (2 T.). Strøm, kortfattet Plantelære: Helkronede og frikronede med dobbelt Bløster (efter levende Planter). — Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Leddyr (med Undtagelse af Insekter) og Bløddyr.

III st. og III r. (1 T. hver). Strøm, kortfattet Plantelære, hele Bogen.

IV (2 T.). Lütken, Lærebog i Zoologi, Nr. 2 (med nogle Forbigaaelser). — Strøm, kortfattet Plantelære.

Matematik og Regning.

I st. og I r. (Adj. *Lomholt*, 5 T. hver). Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I S. 3—37. Sammes Geometri S. 3—40. N. N. Meiers Regnebog II § 9 og 10.

II (Overl. *Petersen*, 6 T.) Jul. Petersens Aritm. og Algebra I fra Division til S. 77. Sammes Geometri

S. 36—56; genlæst forfra til S. 56. Meiers Regnebog § 10.

III spr. (Adj. *Lomholt*, 5 T.). Jul. Petersens Aritm. og Algebra I, S. 77—98, II S. 3—18, 23—24, 26—37, 48—51. Sammes Geometri S. 52—78. N. N. Meiers Regnebog II § 11. Hver Uge 3 Opgaver til Hjemmeregning.

III m. og r. (Adj. *Lomholt*, 6 T., med mat. desuden 1 T.). Jul. Petersens Aritm. og Algebra I, S. 60—74, 76—97, II S. 3—18, 23—24, 26—37. Sammes Geometri, S. 22—67. N. N. Meiers Regnebog II § 11. Geometrisk Tegning: blandede Konstruktioner. Hver Uge 3 Opgaver til Hjemmeregning.

IV (Adj. *Møller*, 5 T., IV r tillige 2 særlige T.). Steens Algebra S. 91—116. Genlæst J. Petersens Geometri, Steens Algebra og enkelte Afsnit af Steens Aritmetik. Regning efter Meiers Regnebog II. Realisterne i deres særlige Timer Regning og geometrisk Tegning.

Til Eksamen opgives: J. Petersens Geometri. Steens Aritmetik og Algebra.

V m. (Adj. *Lomholt*, 11 T.). Jul. Petersens Lærebøger i Aritm. og Algebra I, S. 77—104, II (Genlæsning) og III. Trigonometri S. 3—58. Stereometri S. 5—76. Analytisk Geometri S. 3—33. Metoder og Teorier S. 7—72. Seidelin, Elementær Lære i Projektionstegning S. 3—41. Fra Nyaar omtr. 3 Hjemmeopgaver om Ugen.

VI m. (Adj. *Møller*, 9 T.). J. Petersens Aritmetik og Algebra II og III S. 96—115, I S. 77—105 og enkelte spredte Stykker. Sammes Steometri S. 74—83. Sammes Analytisk Plangeometri I, undtagen § 9. Sammes Metoder og Teorier S. 46—55. Seidelins Projektionstegning S. 41 til Enden. Derefter Genlæsning.

Til Eksamen opgives: J. Petersens Aritmetik og Algebra I, II og III. Sammes Trigonometri. Sammes

Steometri. Sammes Analytisk Plangeometri I. Sammes Metoder og Teorier I Kap. Seidelins Projektions-tegning.

Naturlære.

III m. og r. (Adjunkt *Lomholt*, 2 T.). Ellingers mindre Lærebog S. 1—133.

IV m og r. (Overl. *Petersen*, 2 T.). Ellingers Naturlære fra Pendulet og ud. Genlæst hele Bogen.

V spr. (Overl. *Petersen*, 3 T.). Ellingers Naturlære til Elektricitet.

V m. (Overl. *Petersen*, 4 T.). Schmidts Eksperimentalfysik I Del.

VI spr. (Overl. *Petersen*, 3 T.). Ellingers Naturlære fra Magnetisme og Bogen ud; genlæst det hele Pensum. Jørgensens Astronomi forfra og ud; genlæst hele Bogen.

VI m. (Overl. *Petersen*, 6 T.). Schmidts Eksperimentalfysik; genlæst I Del fra S. 360 og ud. Læst 2. Del. Genlæst hele Bogen. Jørgensens Astronomi.

Tegning (Adj. *Møller*, i alt 5 T.).

Konturtegning efter Hetsches, Petersens og Andersens Fortegninger.

Skrivning (Adj. *Møller*, ialt 4 T.).

Den latinske og gotiske Bogstavække efter Forskrift paa den store Tavle. Afskrivning efter Bog. Skrivebog med Forskrift har været brugt, hvor det var nødvendigt.

Sang (Adj. *Mortensen*).

Disciplene have været delte i 5 Hold, og hvert af dem har haft 1 Time om Ugen, foruden at alle Sangere have været samlede hver Lørdag. For Tiden ere 55 af Katedralskolens Disciple syngende; hos 10 er

Stemmen i Overgang. Der er i Aarets Løb udført en-, to- og trestemmige Sange, hentede fra „Danmarks Melodier“, Sannes og Mikkelsens Sangbøger samt Berggreens Koralbog, og nogle Minutter af hver Time (med Undtagelse af Sammensangstimen) ere anvendte til Gennemgang af Musikteoriens allerførste Begyndelsesgrunde.

Sløjd.

Af Katedralskolens Disciple have 49 deltaget i Undervisningen, delte i 4 Hold, de 3 ældste under Adj. Giersings, det yngste under Adj. Mortensens Ledelse. 1. Hold er blevet øvet i Savning, Snitning og Høvling, 2. og 3. Hold desuden i Brugen af Bugthøvl, Smalsav, Stemmejærn, Huljærn og Fil; 4. Hold har brugt Langhøvl og er bleven øvet i Limning. A. Mikkelsens Modeltegninger ere benyttede. Enkelte Disciple have tillige faaet Øvelse i Drejning.

Gymnastik.

Disciplene have været delte i 5 Hold, hvert med 4 ugentlige Timers Undervisning med Undtagelse af V og VI Kl., der tillige have haft en 5. T. til Hugning, 1. Hold (I og II Kl.) under Premierløjtnant *Beck*, de øvrige under Overlærer *Petersen*, begge med Bistand af Oversergenterne *Brygmann* og *Werner*, i Huggetimerne, af hvilke den ene har ligget Søndag Morgen, og hvori Deltagelsen har været frivillig, tillige af Sergent *Jensen*.

Svømningen begyndte ifjor i Begyndelsen af Juni og varede indtil midt i September. Ligesom tidligere have Assistenterne tillige været tilstede en Time hver Eftermiddag til Hjælp for de Disciple, som ikke have haft Formiddagsundervisning deri.

Boldspil, dels Kricket, dels Fodbold, drives som sædvanlig Forsommer og Efteraar, dels i de sædvanlige Gymnastiktimer, dels om Eftermiddagen og om Søndagen.

I **Røvelserne** (Adj. *Lomholt*) deltog efter Sommerferien fra 26. August til 17. Oktbr. ialt 37 Disciple (6 af VI, 6 af V, 3 af IV, 11 af III, 11 af II), fordelte i 6 Hold; Øvelserne fandt dels Sted om Morgenen, dels om Eftermiddagen, ialt 43 Ture. I Forsommeren 1894 deltog (fra 5. April) 52 Disciple (hvoraf 18 2 Gange ugentlig), delte i 10 Hold (hvoraf 5 roede om Morgenen, de øvrige om Eftermiddagen).

I **Danseundervisningen** (Intendant *Lillie* med Bistand af Oversergent *Brygmann*) have 51 Disciple deltaget, delte i 3 Hold efter deres Uddannelsestrin, hvert Hold med 2 ugentlige Timer, i Tiden fra 2. Oktbr. til 13. Marts. Foruden Trinøvelser ere de sædvanlige Selskabsdanske indøvede.

Skydning.

VI og V samt IV r. (Overl. *Petersen* med Oversergent *Brygmann* som Assistent). I Eftersommeren faldt 9 Ture, om Foraaret (16. April og følgende Dage) 6 Ture. Der er blevet skudt til en Skive, der danner en aflang Firkant med 3 Grader. Efter de gældende Bestemmelser fik hver Discipel hver Gang 5 Skud med Remingtonbøsse (Centralantændelsespatron).

Udfaldet af Skydeøvelserne i Skoleaaret 1893—94.

6. Kl. 12 Dscpl. 5. — 17 — 4. Rlkl. 6 —	Afstand i Alen.	Tal af			Sum.
		Skud.	Træf- fere.	Points	
6. Klasse . . .	100	125	125	438	563 — 100,00 pCt.
5. og 4. Rlkl.	100	305	303	1008	1311 — 99,35 —
6. Klasse . . .	200	232	227	678	905 — 98,20 —
5. Kl. og 4. Rlkl.	200	580	545	1596	2141 — 94,00 —
6. Klasse . . .	300	278	249	675	924 — 90,00 —
5. Kl. og 4. Rlkl.	300	365	337	925	1262 — 92,00 —
6. Klasse . . .	400	157	143	421	564 — 91,00 —
5. Kl. og 4. Rlkl.	400	160	148	418	566 — 92,50 —
6. Klasse . . .	500	48	41	118	159 — 85,00 —
5. Kl. og 4. Rlkl.	500	65	59	158	217 — 90,80 —
6. Klasse . . .	600	45	43	118	161 — 95,00 —
	Sum af	2360	2220	6553	8773; $\frac{8773}{2360} = 3,71$ — 94 pCt.

Udfaldet af Præmieskydningen d. 1. Maj 1894.

Disciplenes Navn og Klasse.	Afstand i Alen.	Skud.					Sum af Af- stand maalt i Tommer.	Sum.	Præmie.
		1	2	3	4	5			
6. Kl. Fred. Frederiksen .	400	0	0	3	4	2	59 ³ / ₄	9	
— Christen Jepsen . .	400	3	2	0	3	2	98 ¹ / ₄	10	
— Laurits Juul	400	4	3	4	4	4	45	19	1. Pr.
— Olaf Sand Kristensen	400	3	4	2	4	4	61 ¹ / ₄	17	
— Julius Møller	400	4	2	2	3	4	84	15	
5. Kl. Anders Andersen .	400	2	3	3	2	3	113	13	
— Johan Henrichsen .	400	2	3	4	4	3	75 ¹ / ₄	16	
— Marius Kristensen .	400	3	2	2	3	0	84 ¹ / ₄	10	
— Alfred Meldal	400	2	2	0	2	3	113	9	
— Frederik Paludan .	400	2	3	3	4	3	98	15	
4. Rlkl. Axel Daa	400	3	3	4	2	3	87 ¹ / ₂	15	
6. Kl. Soby Petersen . . .	300	2	3	3	3	3	63 ³ / ₄	14	
— Holger Rasmussen .	300	2	3	3	3	3	59 ³ / ₄	14	
— Viktor Rasmussen .	300	3	3	3	3	3	67 ³ / ₄	15	
— Terkelsen	300	3	3	3	4	3	51 ¹ / ₂	16	2. Pr.
— Gaston Thierry . . .	300	2	2	3	3	3	96	13	
5. Kl. William Angelo . .	300	0	3	2	3	2	80 ³ / ₄	10	
— Peder Pade	300	4	0	2	3	2	60 ¹ / ₄	11	
— Georg Reumert . . .	300	4	2	2	4	3	62 ¹ / ₂	15	
— Just Thiele	300	3	2	2	0	3	99 ¹ / ₄	10	
4 Rlkl. Jacob Dragheim .	300	2	2	2	2	2	105	10	
— Richard Lund . . .	300	0	2	4	3	3	47 ³ / ₄	12	
6. Kl. Jacob Jensen	200	2	2	3	3	3	65	13	
— Mads Jørgensen . .	200	2	2	3	4	4	67 ¹ / ₂	15	
5. Kl. Christian Christensen	200	2	3	2	2	3	83 ¹ / ₄	12	
— Niels Christensen . .	200	4	2	4	3	3	54 ¹ / ₄	16	
— Jens Iversen	200	2	3	0	2	0	61 ¹ / ₂	7	
— Jens P. Pedersen . .	200	3	4	3	3	3	42 ³ / ₄	16	3. Pr.
— Niels Poulsen	200	0	2	3	0	2	62 ³ / ₄	7	
— Julius Zangenberg .	200	3	3	3	2	4	58	15	
4. Rlkl. Carl Würtzen . .	200	2	3	3	3	2	100 ¹ / ₄	13	
— Peder Christensen	200	2	3	3	0	2	79	10	
— Ingolf Dohmann .	200	2	3	3	4	4	50	16	

VI. Videnskabelige Samlinger.

Bogsamlingen.

(Sluttet 1. Maj 1894.)

De tilføjede Tal henviser til Hovedkatalogernes Afdelinger. Hvor intet Trykkested er anført, er det København. Sendelser fra Ministeriet betegnes med *m*, andre Gaver med *g*.

Encyklopædi og blandede Skrifter.

1. Salmonsens Konversationsleksikon II. 1893—94.
2. Videnskabernes Selsk. Skr. 5 R., mat.-naturv. Afdel. V, 4; 6 R. I, 2, VI, 3, VII, 6 og 7. — Hist. filos. Afdel. 5 R. V, 4; 6 R. I, 2; IV 1. *g*.
Vidensk. Selskabs Oversigter. 1892—93. *g*.
Festskrift til Vilh. Thomsen fra Disciple. 1894.
Universitetsjubilæets Samfunds danske Skrifter. 1893—94.
3. Danskeren, Tidsskr. f. Land og By. Kolding. 1893—94.
Nordisk Tidsskrift för vetenskap (Lettersted). Stockh. 1893—94.
Tilskueren, Maanedsskrift, 1893—94.

Historie og Geografi.

16. *Onckens* Allg. Gesch. in Einzeldarstell. H. 123—133.
Haase, Angelo. Ledetraad i Verdenshistorien. 1893. *g*.
Kofod. Hist. vigtigste Beg., fragm., ved S. B. og J. P. Thrige. 1894. *g*.
17. *Dahn*. Urgeschichte d. röm. u. griech. Völker. III. (*forts.*) (16).
18. *Hommel*. Gesch. Babyloniens u. Assyriens. (*forts.*) (16).
Meyer, E. Gesch. des alten Ægyptens (*forts.*) (16).
Stade. Geschichte des Volkes Israel. I. (*forts.*) (16).
19. *Busolt, G.* Griech. Geschichte bis zur Schlacht bei Chäroneia. I. 2. Aufl. Gotha. 1893.
20. *Dalsjød, M.* Kejsar Augusti Sekularfest. Kristanstad. 1893. Program.
23. *Müller, A.* Der Islam im Morgen- u. Abenland. II. (*forts.*) (16).
Prutz, H. Staatengesch. des Abenlandes im Mittelalter. (*forts.*) (16).
29. *Erslev, E.* Lærebog i Geografi f. Latin- og Realsk., Nr. 2. 11. Udg. ved H. Weitemejer. 1893. *g*.
Løffler, E. Omrids af Geografien. I. 1893.

- (29.) *Uffe och Gustava Hjelmrus*. Geografiska Kurser. Stockh. 93.
33. *Brandes, G.* Udenlandske Egne og Personligheder. (*se 117.*)
34. *Ottosen, J.* Lærebog i Nordens Historie. 1893.
Steenstrup, Japetus. Yak-Lungta Bracteaternerne. (Vid. Selsk. Skr. hist.-fil. Afd. 6. R., I, 2).
35. *Styffe*. Bidrag til Skandinaviens historia. V. Stockh. 84.
36. Dansk Magazin. 5. R., III, 1. 1893.
Vejledende Arkivregistraturer ved J. Bloch. II (Rente-kammeret, Generaltoldkammeret, Kommercekollegiet, 1660—1848). 1893. *m.*
Meddelelser om Rigsarkivet 1889—91. *m.*
Kancelliets Brevbøger 1561—65 ved L. Laursen. I. 93. *m.*
Regesta diplomatica hist. Danicæ 1558—74. 2. R., II, 2. *g.*
37. *Holm, E.* Danm.-Norges-Hist. 1720—1814, II. (Krist. VI). 94.
Hude, Anna. Danehoffet. (*se 312*).
- Schäfer, D.* Geschichte von Dänemark. IV. Gotha. 93.
43. *Fridericia*. Danm. pol. Hist. 1629—60. II (til 1645.) 81.
— Adelsvældens sidste Dage (1648—60). 1894.
44. *Erslev, Kr.* Aktstykker og Oplysn. til Rigsraadets og Stændermødernes Hist. i Kristian IV's Tid. I—III.
Lund, Tr. Christian IV's Skib paa Skanderborg Sø. I—II. 1893.
55. Dansk biografisk Leksikon. VII og VIII. (*forts.*)
Larsen, Axel. Dansk-norske Heltehistorier, 1556—1648. 93.
Petersen, Henry. Danske adelige Sigiller. H. 3. (*forts.*)
Personalhistorisk Tidsskrift, 1893—94. (*forts.*)
56. *Møllerup, V.* Bille-Ættens Historie. I. (*slutt.*)
—n. Niels Christian Bredsdorff. Pr. Nørrebro. 93.
Bøgh, Nicolai. Christian Winther, et Livsbillede. 93.
Carl, Prins af Hessen. Optegnelser. (*slutt.*)
van Dockum, Admiral. Livserindringer. 1893.
Bruun, Chr. Johan Rode (1587—1659). (*Se 118*).
Müller, S. I. M. G. Forchhammer, Rektor paa Herlufsholm 1872—92. Pr. 1893.
Friberg, J. Chr. En Urtekræmmers Oplevelser, ved S. Elvius. 1893.
Hostrup, C. Senere Livserindringer, udg. af Elisab. Hostrup. 93.
Jørgensen, A. D. Peter Schumacher Griffenfeld. I. 1894.
Liebenberg, F. Nogle Optegnelser om mit Liv. 1894.
Michaelsen, Joseph. Fra min Samtid. 2. R. 1893.

- (56.) Mindeord ov. Rektor Nik. Otto Knudtzon. Larvik 92. Pr. *Nygaard, Fr.* Fred. Sneedorff, et Mindeskr. 93. *Schmidt, Ludw.* Der Kameliter Paulus Heliä. Freiburg i B. 1893. *Wille, Alex.* Memoirer 1850—53. 1893.
57. Kanonbaaden „Hauchs“ Togter. V. 93. (*slutt.*) m. Statistisk Tabelværk 1891—92. m.
58. *Bruun, Carl.* København. (*forts.*) *P. Hansen.* Den danske Skueplads. (*forts.*) *Böttiger.* Ælbetoft og Omegn. (*slutt.*) *Nielsen, O.* Skodborg og Vandfuld Herreder. (*forts.*) *Storck, H. og Koch, V.* Sallinglands Kirker. 2. Afdel., Nørre Herred. 1893. m.
60. Sønderjydske Aarbøger. 1893. (*forts.*)
61. *Meiborg, R.* Slesvigske Bøndergaard. Tillæg. 1893.
65. Diplomatarium Norvegicum. XIV, 1. Kristiania. 1893. *Poulsen.* Fortæll. af Norges Hist. Krist. 1894. (*slutt.*)
67. *Hadorph, Johan.* Rym-Crønikorna. 2dra Delen, (Aktstykker). Stockholm 1676. *Ødberg, F.* Om Anders Loricks, k. Johan III's ständige legat i Polen, och hans tid, 1569—84 Skara. 1893. Pr.
- 68 c. *Garborg, Arne.* Jonas Lie, en Udviklingshist. Krist. 93. *Key, Ellen.* Anna Charlotte Leffler, ov. af Helene Jakobson. 1893. *Leffler, Anna Carlotta.* Sonja Kovalewsky, ov. af Borschsenius. 93.
70. *Steffen, G.* Fra det moderne England, v. A. Ibsen. (*forts.*)
71. *Toft, L. F.* En Journalist fra Revolutionstiden (le père Duchesne). 1894. *Jensen, N. P.* Napoleons Felttog i Rusland 1812. 94.
81. *Juel, Just.* En Rejse til Rusland under Tsar Peter. 1893.
89. *Lanz.* Correspondenz Karls V. Bind I—III. Leipzig. 1844—46. *Wätz, G.* Lübeck unter Jürgen Wullenwever und die europäische Politik. I—III. Berlin. 1855—56.
94. *Coucheron-Aamot.* Fra den kinesiske Mur til Japan. Krist. 1893.
101. Lord *A. Loftus'* Memoirer, i Uddr. v. Elisabeth Schøyen. 1893.
102. *Bahmson.* Etnografien. (*forts.*) *Klintberg, M.* Katalog öfver Visby läroverks etnografiska samlingen. Visby. 1893. Pr.

104. Aarbog for dansk Kulturhistorie. 1893.
Kristensen, E. Tang. Det jydsk Almueliv. 5. Afdeling,
 (forts.) 93.
Lund, Tr. Om Kulturhist., et Brev til Prof. Dr. Schäfer. 94.
- 105a. Dania, Tidsskrift for Folkemål og Folkeminder. 1893.
107. *Bliekenberg, Chr.* Asklepios og hans Frænder i Hicron
 ved Epidaurus. 1893. *m.*
Roschers mythol. Leksikon. (forts.)
110. *Lehmann, Alfr.* Overtro og Trolddom. II. 1894.
112. *Dessau, H.* Inscriptiones Latinæ selectæ. I. Berl. 1892.
113. *Mansfeld-Büllner.* Afbildninger af samtlige hidtil kendte
 danske Mønter 1241—1377. 1887. *g.*
 — — Vort Aarhundredes militære Ordener
 og Hæderstegn. 1889. *g.*
115. Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1893.
 Museum, Tidssk. f. Hist. og Geografi. 1893—94.
 Samlinger til jydsk Hist. og Topografi. (forts.)
 Geografisk Tidsskrift. (forts.)
 (Dansk) Historisk Tidsskrift. (forts.)
 (Norsk) Historisk Tidsskrift. (forts.)
 (Svensk) Historisk Tidsskrift. (forts.)
116. Historiske Kildeskrifter i Oversættelse. 2. R., 16—20.

Litteraturhistorie.

117. *Brandes, G.* Udenlandske Egne og Personligheder. 1893.
118. Aarsberetning for det st. kgl. Bibl. IV, 2. 1893. *g.*
Bruun, Chr. Festskrift i Anl. af det st. kgl. Bibl.'s Aab-
 ning. 1893. (se 56.). *g.*
 Årskatalog för svenska bokhandelen. 1893.
 Dansk Bogfortegnelse (Gad) 1893—94. *g.*
 Nordisk Boghandlertidende. 1893.
 Litteraturtidende, udg. af Boghandlerf. 1893—94. *g.*
Vahl, J. Dansk Bogfortegnelse, 1881—92. 1894.
Hinrichs. Bücherverzeichniss. I og II. Leipzig. 1893.
g. fr. Bogh. Christensen.
120. *Ribbeck, O.* Gesch. der röm. Dichtung. III. Stutg. 92.
- 121 b. *Clausen, J.* og *Levin, P.* Dansk Litteraturhistorie. 1894.
122. *Andreas-Salomé, Lou.* Ibsens Kvindeskikkelser. Krist. og
 Kbh. 1893.
Halvorsens Norske Forfatterleksikon. (forts.)
123. *Jonsson, Finnur.* Den oldn. og oldisl. Litt. Hist, I. 1893.
126. *Jensen, Kr. S.* Moliere og hans Modstandere. 1662—64.
 (Studier fra Sprog- og Oldtidforsk., Nr. 12.) 1893.

Nordfelt, A. Les couplets simulaires dans la vieille epopée Française. Stockh. 1893. Pr. (Norrholm).

131. Literarisches Centralblatt für Deutschland. (*forts.*)

Nationallitteratur.

133. *Kaibel.* Stil u. Text der Politia Athenaion des Aristoteles. Berlin. 1893.

Heliodoros. Pigen fra Æthiopien, oversat af C. P. Christensen Schmidt. Odense. 1893.

Jebb, R. C. Homer, eine Einführung in die Ilias und Odyssee, übers. v. Emma Schlesinger. Berlin. 1893.

Pindars isthmiske Oder, ov. af M. Rosing. Sorø. 93. Pr.

Platon. Sokrates' Forsvarstale, ov. af Gertz. 93. (3 Eks.)

Polybios, oversat af Hovgaard. H. 5. 1893.

Sofokles. Kong Ødipus, ov. af F. Gjertzen. Krist. 1893.

136. *Levy, V.* Udvalgte Stykker af Ovid. 1893.

Tessing, S. Syntaxis Plautina. Wenersborg. 1893. Pr.

139. *Drachmann, H.* Bonifacius-Skæret. Drama. 1893.

— — Gøglere, Skuespil. 1893.

Evald, Joh. Fiskerne, ved Ida Falbe-Hansen (Folkeudg., Nr. 31—32.)

Gjellerup, K. Kong Hjarne Skjald, Tragedie. 1893.

— — Wuthhorn, Sørgeespil. 1893.

Hauch, C. Tycho Brahes Ungdom, ved Axel Sørensen (Folkeudg., Nr. 35—36).

Hostrup, C. Efterladte Digte. 1894.

Ingemann. Holger Danske, ved Kr. Nyrop (Folkeudg., Nr. 27—28).

— Reinald Underbarnet, v. F. Rønning (Folkeudgave, Nr. 33—34).

Paludan-Müller, F. To Digte (Abels Død, Benedikt af Nursia) ved H. Trier (Folkeudg., Nr. 29—30).

Nikolaus Manuels Satire om den syge Messe, udg. af S. Birket Smith. 1893.

Schandorff, S. Hjemkomst, Lystspil. 1893.

140. *Brandes, G.* Om Nationalfølelse, Tale. 1894.

Ellinger. Om Nationalfølelse, Svar til Dr. G. Br. 1894. Taler ved Indvielsen af Borgerdydskolen i Helgolandsgade. Pr. 1893.

Bondo, Juul. Tale i Selsk. f. Efterslægten. Pr. 1893. Taler ved Rektorskiftet i Viborg Katedralskole 1892. Pr. 1893.

144. *Lie, Jonas*. Niobe. 2. Opl. 1893.
 147. Samfundet t. Udg. af gl. nord. Litt. 14. Aarsberetn. 93. Sagan och rimorna om Fridpjoef hinn frækni, udg. af L. Larsson. 1893.
Snorri Sturluson. Heimskringla, Noregs konungasögur, udg. af Finnur Jonsson. I. 1893.
 150. Taler i Anledn. af 300-Aars Mindefesten i Upsala ved svenske Skoler (Pr. Blekingen, Nyköping, Upsala högre alm. läroverk, 1893).
 169. *Trugaard*. Udv. af arabiske Oldsange. 4. H. Ribe. 93. Pr.
 170. *Rasmussen, Harald*. „Fembogen“, de ældste indiske Æventyr og Fortællinger. Uddrag. 1893.

Sprogvidenskab (med Filologi).

174. *Hellquist, E.* Etymologische Bemerkungen. Geflle. Pr. 93.
Vietor, W. Elemente der Phonetik des Deutsch., Engl. und Französischen. 3. Aufl. I. Leipzig. 1893.
 178. *Lindvall*. De particularum hos et hokos usu Herodoteo. Kalmar. 1893. Pr.
 183. *Whitte*. Opgaver til Oversættelse fra Latin. 2. Udg. Randers. 1890. g.
 187. Studier fra Sprog og Oldtidsforsk., udg. af phil.-hist. Samfund. 9; 12—16.
 Udsigt over phil.-hist. Samfunds Virksomhed. g.
 188. Nordisk Tidsskr. for Filologi. (*forts.*)
 Arkiv for nordisk Filologi. (*forts.*)
 190. *Mikkelsen, Kr.* Dansk Sproglære, Haandb. f. Lærere. (*slutt.*)
 — — — — for lærde Skoler og Sem. 1893. g.
 — — — — for Realsk. og højere Pigeskoler. 1893. g.
 — — — — for Folke- og Forberedelseskoler. 1893. g.
 191. *Feilberg*. Ordbog over jyske Almuesmaal. (*forts.*)
Kalkar. Ordbog over ældre Dansk (1300—1700). (*forts.*)
 192. *Christensen, F.* Haandbog i dansk Litteratur. 1893. g.
Langsted. Dansk Læsebog for Mellemklasserne. 1891.
 193. *Thorkelsson, J.* Beyging sterkra sagnorda i Islensku. H. 6. Reykiavik. 1893. Pr.
 195. *Ross, H.* Norsk Ordbog (Till. t. Aasen). (*forts.*)
 197. *Fritzner*. Ordbog over det gl. norske Sprog. (*forts.*)

200. Ordbok öfver Svenska språket, utg. af Svenska Akademien. 1. H. Lund. 1893.
202. *Calwagen, E. G.* Engelska studier. Stockh. 1893. Pr.
204. *Boysen.* Engelske Læsestykker. I—IV. 1893. g.
205. *Zander, E.* Etudes sur l'article dans le français du 16. siècle. Wexiø. 1893. Pr.
207. *Baruël, E.* Hjælpebog ved den højere Undervisn. i Fransk. 1893.
216. *Schreiner, E.* Tyske Substantivers Kjøen. Drammen. Pr. 92.
- Sand, F.* Tysk Formlære. f. Borger og Forberedelsessk. 1893. g.
219. *Ipsen og Bovien.* Tysk Læsebog for Mellemlasser. 93. g.
- Sand, F.* Tysk Læsebog for Borger- og Forberedelsessk. 1893. g.

Æstetik, Filosofi, Teologi.

231. *Dorph, Chr.* Udsigt over Digtarterne, med en kortfattet Verslære. 5. Opl. 1892. g.
- Ussing, J. L.* Græsk og romersk Metrik. 1893.
232. Sange og Digte til „Danmarks Melodier“. 9. Opl. 1890.
234. *Højding, H.* Kontinuiteten i Kants filosofiske Udviklingsgang (Vid. Selsk. Skr. hist. fil. Afd. 6. R. IV, 1). 93 g.
- Norelius, G.* Grunddragen af Hegels filosofi och æsthetik. Norrköping. 1893. Pr.
246. *Nielsen, Fr.* Romersk-katolske Angreb paa Luthers Person. 1893.
247. Danske Helgeners Levned, ved H. Olrik. H. 2. 1894.
- Henning, Karl.* Strengnäs stift under den lithurgiska striden til Upsalamøte 1593. Strengnäs. 1893. Pr.
- Severinsen, P.* Den danske Kirkes Stilling i den danske Stat. 1893.
- Schmitt, L.* Paulus Heliä. · Se 56.
249. *Helgesson, R.* Om opera supererogatoria innom den romerska kyrken. Pr. Blekingen. 1893.
252. Viborg Stifts Synodalakt. 1893. g.
257. Kirkehistoriske Samlinger. (*forts.*)

Undervisningsvæsen.

259. *Trier, H.* Pædagogiske Tids- og Stridsspørgsmaal. III. (Pædagogiken som Videnskab). 1893.
- Vor Ungdom, pædag. Tidsskrift. 1893—94.
- Verdandi, pædag. Tidsskr. Stockh. 1893—94.
260. Hjem og Skole, Aarsberetn. fra Dansk Skoleforen. 93. g.

261. De lærde Skolers Lærerforening. 1892—93. *g.*
Regnskabsberetn. for Sorø Akademi og de lærde Skoler.
1893. *m.*
263. *Staggemeier, A.* Om Undervisning i Geografi og Geometri
med Appendix om Undervisning i Historie. 1893. *g.*
267. *Jespersen, M.* Naturhistorien fortsat gen. 5.—6. Kl. Nyk.
1893. Pr.
268. *Hjorth, H.* Den imitative språkmethode. Stockh. 93.
Pr. (Beskow.)
269. *Ekstrøm, J.* Om teckningsundervisningen i Frankerike
äfven som ved några tyska läroverk. Stockh. 1893. Pr.
Gran, T. O. Et Forsøg i Stejlskrift. Krist. 1893. Pr.
(Borger- og Realsk.)
Akademisk Skytteforenings Aarsberetning. 1892—93. *g.*
Sløjdsagen i Danmark, 7. Aarsberetning. *g.*
270. *Palmgren, K. E.* Några iakttagelser under en studieresa
i Tyskland och Österrike. Stockh. 93. Pr. (Södermalm).
Berättelse om Statens allm. läroverk för gossar, 1889—90.
Stockh. 1893. *m.*
Universitets- og Skoleannaler, 7. Aargang. Krist. 92. *m.*
271. Meddelelser om de lærde Skoler og Realskoler 1891—92,
1892—93, udg af *Asmussen.* *m.*
272. Indbydelsesskr. fra danske Undervisningsanst. *Tildels m.*
Beretning om polyteknisk Læreanstalt, 1892—93. *m.*
Københavns Universitets Festskrifter, Lektionstabel,
Fortegnelse over Studenter 1893. *m.*
Hundrup, F. E. Biografiske Efterretninger om filologiske
Kandidater. 2. Udg. 1875.
Fortegnelse over Studenterne fra 1868. *g.*
— — — fra Kbhvn. og Sorø 1833. *g.*
274. Indbydelsesskr. fra norske Undervisningsanst. 1892. *m.*
275. — — svenske — 1893. *m.*
Brolén, C. A. Bidrag til Westerås läroverks hist. Pr. 93.

Matematik. Naturvidenskab.

278. *Heckscher.* Afstemningslære. Se 317.
Zeuthen, H. G. Matematikkens Hist. (Oldtid og Middel-
alder). 1893.
279. *Böcklin, G.* Allmän matematik ell. sk. proportionslära.
Upsala. 1893. Pr. (alm. läroverk).
Lomholt, A. Mat. Opgaver, A. (Alm. Forberedelseseks.). 3.
Udg. Viborg. 1894. *g.*

- (279.) Nyt Tidsskrift for Matematik, A og B. (*forts.*)
282. *Bokkenheuser*. Regnebog for de højere Klasser. 3. Udg. 1893. *g.*
Foldberg. Ledetraad i Undervisning i Regning med Brøk. 1893. *g.*
291. Naturen. Maanedsskrift. Berger. 1893—94. (*forts.*)
Naturen og Mennesket. Maanedsskrift. 1893—94. (*forts.*)
292. Tidsskrift for Fysik og Kemi. (*forts.*)
293. *Christiansen, C.* Lærebog i Fysik. II. 1894.
Petersen, Julius. Lyslære. 1894. *g.*
297. *Poulsen, Adam*. Julius Petersens Lærebog i Magnetisme og Elektricitet, anmeldt (Særtryk). 1893. *g.*
Petersen, Julius. Direktør Poulsens Anm. af min Elektricitetslære. 1894. (Særtryk). *g.*
Thompson, S. Elektricitet og Magnetisme, ov. af Jöhnke. 93.
298. *Petersen, Emil*. Om den elektrolytiske Dissociationsvarme af nogle Syrer (Vid. Selsk. Skr. mat.-nat. Afd., 6. R., VII, 7.)
299. *Bildsø, Chr.* En Rejse i Verdensrummet, 6 populære astronomiske Foredrag. 1894.
Thiele, T. N. Om Nutidens Reform af den iagttagende Astronomi. Pr. Kbhvns. Univ., Ref. 1893. *m.*
304. *Ussing, N. V.* Alkalifeltspaterne i de sydgrønlandske Nefellinsyeniter og beslægtede Bjærgarter. 1893. *m.*
305. *Petersen, O. G.* Bidrag til Sectamineernes Anatomi (Vid. S. Skr. mat.-nat. Afdl., 6 R., VII, 8). 1893.
306. *Bronn*. Klassen u. Ordnungen des Thierreiches. (*forts.*)
Levinsen, G. M. R. Annulata, hydroidæ, anthozoa porifera (Kanonbaaden „Hauchs“ Togter, V; se 57). 1893.
Lütken, Chr. Andet Tillæg til Kundskab om Arterne af *Cyamus* lat. (Hvillusene). 1893. (Vid. S. Skr. m.-n. Afd., 6. R., VII, 9).
Trausted, M. P. A. Accideæ simplices (Kanonbaaden „Hauchs“ Togter, V; se 57). 1893.
308. (Lægevidenskab). *Abrahamsen, II.* Om Blodets Ilt. 1893. *m.*
Eriksen. Hornhindemaalinger. 1893. *m.*
Gædeken, C. G. Undersøgelser om den asiatiske Kolas Aarsagsforhold. 1892. (Pr., Univ., Ref.; se 272).
Jacobæus, H. Om perifere Neuriter ved kronisk Alkoholisme. 1893. *m.*
Melchior, M. Om Cystitis og Urininfektion. 1893. *m.*

Samfundsvidenskaber.

311. Love og Exped. vedk. Kirke- og Skolevæsen (*Dankjer og Thrige*). 1891—92. *m.*
 Love og Anordninger. XII, 2—3. 1891—92. *m.*
 Supplement hertil (*Dankjer og Kretz*). XIII og XIV. 1891—92. *m.*
 Lovtidenden. 1893.
 Ministerialtidenden, A og B. 1893.
312. *Hude, Anna*. Danehoffet og dets Plads i Danmarks Statsforfatning. 1893. *m.*
Matzen, H. Om Bevisreglerne i den ældste danske Proces. 1893. (Pr., Univ., K. Føds.; se 272.)
Møller, E. Dækningsadgang eller Fordringsret. 1892. *m.*
Ussing, Johannes. Om Afgørelsen af Tvistigheder ved Forvaltningen, særlig om administrative Retter. 1893. *m.*
317. *Heckscher, A.* Bidrag til Grundlæggelse af en Afstemningslære. 1892. Jfr. 278. *m.*
320. Vort Forsvar. Aarg. 13. 1893. (*g. fra Dr. Bang*)

Disciplenes Bogsamling.

har i sit Regnskabsaar fra 1. April 1893 til 31. Marts 1894 haft i Indtægt:

Medlemsbidrag (43 + 17) . . .	60 Kr. 00 Ø.
Solgte Kataloger m. m. . . .	3 — 05 —
Overskud fra forrige Aar . . .	10 — 09 —
Tilsammen	73 Kr. 14 Ø.

og i samme Tidsrum udgivet:

til Indkøb af Bøger	39 Kr. 75 Ø.
Indbinding	14 — 80 —
Tilsammen	54 Kr. 55 Ø.

saa der altsaa er et Overskud paa 18 Kr. 59 Ø.

Siden d. 30. April 1893 har Samlingen indtil d. 30. April 1894 haft følgende Tilvækst:

Smaaestykker til Folkelæsning. Bind 17.₅—18.₁₋₂.

A. D. Jørgensen. Fortællinger af Nordens Historie. II.

F. Rønning. Poul Martin Møller.

Rambusch. Luftballoner og Luftsejlad.

Illustr. Tidende for Børn. Red. af *N. Rolfsen*. 1893. 8—12.

Illustr. Tidende for Børn. Red af *J. Bull.* Oktbr. 1893 til Febr. 1894.

Z. Nielsen. Kulsviere.

H. Pontoppidan. Det forjættede Land.

Joh. Helms. Grib.

R. Haggard. Den sorte Lilje.

Felix Dahm. En Kamp om Rom.

Bournet. Lord Fountleroy.

Wallace. Den lyse Gud.

Bret Harte. Skrifter. 11—12.

D. Defoe. Robinson Crusoe.

Den zoologiske Samling er forøget med: Horn af en Ko (givet af Discipel Chr. Ørum); Hermelin i Sommerpragt, Skind (V. Gliemann), Graa Fluesnapper, Mumie (Th. Petersen), Solsort-rede (V. Gliemann), Hoved af en Hane, opbevaret i Spiritus (Jul. Dam), Kalkunkylling, opstillet (Chr. Madsen), Kranium af en Tjur (S. J. Heiberg), Hjejle i Foraarsdragt, Mumie (Aa. Paludan), Fod af en Svane (Holger Angelo), Tobis, i Spiritus (Jacob Klagenberg), Egeblad med Galæbler (L. Ussing), Nereide, i Spiritus (Jul. Dam), Ekinokok og Ekinokokbændelorm (købte).

Den botaniske Have har modtaget Gaver fra botanisk Have i København og fra Disciplene A. Dam, A. Dalberg, Vildner Christensen og Jul. Dam; 134 af de Planter, Disciplene skulle kende, have blomstret. Undervisningen er, naar Vejret har tilladt det, foregaaet i Haven.

Den geografiske Samling er forøget med Billeder og forskellige Smaating, der ere givne af Disciple. Nogle Bjergkrystaller, samt et stort Fotografi og en smuk Samling Drypstensdannelser fra Adelsbergergrotten ere skænkede af Ingeniør Schierbeck.

Sølvmedaille i Anledning af Stormen paa København 11. Februar 1659 (Gave fra Pastor Krarup i Vorde).

VII. Uddrag af Skolens Regnskab i Finansaaret 1893—94.

Skolen:	Indtægt.	Kr.	Ø.
Arvefæstning og Forpagtning		1,652	19
Tiender		16,833	3
		<hr/>	
	at overføre	18485	22

	Kr.	Ø.
overført	18,485	22
Af Kirker og Præstekald	26	„
Renter og Prioritetsobligationer	3,504	34
Skolekontingenter	11,044	70
Fra Læsø	246	55
Ekstraordinære Indtægter	56	28
Theilmanns Legats Rente til Bogsamlingen	40	„
Afdrag paa en Gæld til Skolekassen	31	88
Ifølge Decision	„	30
Skolens egne Indtægter i Finansaarets Løb:	33,435	27
Beholdning $\frac{3}{4}$ 93	4,442	51
Tilskud fra den alm. Skolefond	16,500	„
Skolens hele Indtægt	54,377	78
Stipendiefonden:		
Renter	1,277 Kr.	„ Ø.
I Sparekassen hævet	429 —	82 —
	1,706	82
Nissens Legat:		
Renter	1,097 Kr.	56 Ø.
Indbetalt Kapital	1,339 —	66 —
Hævet i Sparekassen	139 —	58 —
	2,576	80
Foghs Legat, Renter	200	„
Stampes Legat, Renter	744	95
Summa Indtægt	59,606	35

Skolen:	Udgift.	Kr.	Ø.
Lønninger		31,916	70
Inspektion og Tilsyn med Biblioteket		400	„
Pedellens Løn		600	„
Til Timeundervisning		6,846	„
Pensioner		2,665	86
Bibliotek og vidensk. Apparater		840	„
Vedligeholdelsesarbejder		596	16
Hovedstandsættelser:			
Nye Tagrender m. m.	114 Kr.	20 Ø.	
Beton p. Skolegaardens Fortove	552 —	„ —	
Istandsættelse af Klasseværelser	300 —	„ —	
		966	20
	at overføre	44,830	92

	Kr.	Ø.
	overført	44,830 92
Lejeudgift (til Robaaden)	25	„
Inventar	552	83
Sløjd (Værktøj, Materiale).	270	16
Plantehaven	50	50
Brændsel	1,531	95
Belysning	151	88
Forskellige Udgifter (Rengøring, Porto, Proto- koller, Skolerekvisitter, Afskrivning, Program, Skolefest m. m.)	1,249	32
Riffelskydning	322 Kr. 17	Ø.
Nyt Skydeskur	102 —	„ —
	<u>424</u>	17
Skatter og Afgifter udenfor Jordebogsvæsenet	244	5
Regnskabsføring	720	„
Ifølge Decision	„	14
Skolens Udgifter i Finansaarets Løb	50,050	92
Skolens Beholdning ^{31/3} 94.	4,326	86
	<u>54,377</u>	78
Stipendiefonden:		
Bidrag til Skolepenge	835 Kr.	„ Ø.
Regnskabsførelse	21 —	82 —
Udbetalte Stipendier	850 —	„ —
	<u>1,706</u>	82
Nissens Legat:		
Udbetalte Stipendier	1,197 Kr. 14	Ø.
Udlaant Kapital	1,339 —	66 —
Regnskabsførelse	40 —	„ —
	<u>2,576</u>	80
Foghs Legat, udbetalte Stipendier	200	“
Stampes Legat:		
Indsat i Sparekassen	724 Kr. 95	Ø.
Regnskabsførelse	20 —	„ —
	<u>744</u>	95
	<u>59,606</u>	35

VIII. Fra Ministeriet.

1. Cirkulære af 25. Juli 1893, „at Opgaven i dansk Stil ved 4. Klasses Hovedeksamen fremtidig ikke skal gives af Ministeriet, men af Skolen selv, der ogsaa fastsætter Tiden for dens Besvarelse“.

2. Cirkulære af 25. Juli 1893 om Eksamensfordringerne i Botanik:

Medens der i det hele i de lærde Skoler og Realskolerne synes at herske Enighed om, hvilket Omfang Undervisningen i Botanik til 4. Klasses Hovedeksamen og almindelig Forberedelseseksamen bør have, for saa vidt Talen er om Blomsterplanternes Systematik og Formlære, hersker der paa visse andre Punkter, nemlig med Hensyn til 1) Planteanatomen, 2) Planternes Ernærings- og øvrige Livsvirksomheder (Fysiologi, Biologi) og 3) de laveste Planter, Usikkerhed angaaende Fordringerne i den paagældende Henseende. Ministeriet skal derfor, efter Forhandling med Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og Undervisningsinspektøren for de kommunale og private Realskoler, til Vejledning for Lærerne her udtale følgende:

1. Planteanatomen frembyder vel i det hele Vanskelighed for Tilegnelse af Elever paa det Modenhedsstrin, som Disciplene i den sædvanlige Alder for de nævnte Eksaminer i Reglen indtage, men tør dog ikke helt forbigaaes. De benyttede Lærebøger ere imidlertid paa dette Omraade temmelig forskellige, og medens Grønlunds „Lærebog i Botanik“ og Strøms „Kortfattet Plantelære“ gaar for vidt (førstnævnte Bog endog meget for vidt), indeholder paa den anden Side V. A. Poulsens „Lærebog i Botanik“ noget for lidt. De Fordringer, der maa anses for berettigede, kunne da nærmere fastsættes saaledes: Disciplene maa lære at kende og i Korthed kunne give Besked om: Cellens Hovedtyper (Kortceller, Langceller, Vedceller, Kar); Bladgrønt, Stivelsekorn, Æggehvdestoffer, Olier; Bladets Bygning (Overhud, Spalteaabninger og disses Læbeceller); Stængelens Bygning for Tokimbladede og Enkimbladede) i korte Træk, men saaledes, at Aarringenes Optræden forstaas; Haar; Støvkornet (Yder- og Inderhinder), Ægget (Hinder, Ægmund, Kimsæk). Omfanget af det anatomiske Stof, der bør meddeles, vil saaledes omtrent svare til det, der gives i Grønlunds „Mindre Lærebog i Botanik“ eller i den (tidligere) mindste Udgave af Strøms Lærebøger,

2. Plantens Formering, Ernæringsforhold og øvrige Livsvirksomheder maa fordres behandlede i det Omfang, som de benyttede Lærebøger angive, dog med den Indskrænkning, at Befrugtningsforholdene (og dermed Forkimen) for Sporeplanterne helt kan forbigaa. Saadanne Indretninger, som staa i Forbindelse med Blomstens Bestøvning ved Insekter eller ved Vinden og med Frøspredning, eller som beskytte mod Angreb af Dyr eller mod Vejerliget, bør fordres oplyste ved passende Eksempler.

3. Al speciellere systematisk Inddeling af Løvsporeplanternes to Hovedafdelinger opgives, og man kan nøjes med at oplyse disse ved Hjælp af enkelte Eksemplarer: Algerne ved Hjælp af Tang, Svampene ved Paddehatte, Støvbold, Kartoffel-svamp, Skimmel, Rust, Brand, Gærsvampe og Bakterier (omtrent saaledes som de findes behandlede i Poulsens Lærebog).

Til Indøvelse af almindelige morfologiske Forhold samt til Fremme af et bedre Kendskab til vore almindeligste vildtvoksende Arter af Blomsterplanter maa det anses for i høj Grad nyttigt og derfor indtrængende anbefales, at Eleverne øves i at foretage Plantebestemmelser ved Hjælp af danske floristiske Hjælpemidler (f. Eks. Grønlunds „Trehundrede danske Blomsterplanter“).

3. Bekendtgørelse af 7. December 1893 om kgl. Anordning af 30. November om Forandringer i Historieundervisningen:

Efter Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 30 f. M. at bifalde:

1) at Bestemmelsen i allerhøjeste Anordning af 16de Juni 1882 § 2 affattes saaledes:

„Ved samme Prøve fordres i Historie en Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den almindelige Verdenshistorie og Nordens Historie efter en fragmentarisk Lærebog“.

2) at Bestemmelsen i samme Anordnings § 12 affattes saaledes:

„I 5. og 6. Klasse gennemgaaes i Historie Oldtidens og Nordens samt den nyeste Tids Historie (fra 1789) udførligere, de øvrige Afsnit af Historien repeteres i det Omgang, hvori de læses til IV. Klasses Hovedeksamen“.

3) at den under 1° anførte Bestemmelse træder i Kraft ved

den Optagelsesprøve, der afholdes i Sommeren 1896, og den under 2° anførte Bestemmelse ved Afgangseksamen i 1895.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.

4. Cirkulære til Rektorerne af samme Dag i samme Anledning:

Med Henviſning til den under Dags Dato om Forandring i Anordningen af 16. Juni 1882 udgaaede Bekendtgørelſe ſkal Ministeriet ikke undlade at meddele D'Hrr. Rektorer følgende Bemærkninger om Anvendelen af de i denne givne Forſkrifter.

Med Hensyn til Fordringerne i Historie ved Optagelsesprøven til nederſte Klasse bemærkes, at af de for Øjeblikket eksisterende Bøger er Rektor Blochs „Mindre Lærebog i Historien til Brug for Skolens Underklasser“ den, ſom ved ſit Indhold og ſin Fremſtillingsform nærmest vil ſvare til de Fordringer, der ſtilles ved Optagelsesprøven. Dog vil det ſelvfølgelig ogsaa være tilladt at bruge andre Bøger.

Hvad dernæſt angaar Bestemmelen om Underviſningen i Historie i 5. og 6. Klasse, ſkal man bemærke, at man har tænkt ſig, at den nyeste Historic ſkulde læſes i et Omfang ſom det, hvori den er fremſtillet i Blochs større Lærebog. For ſaa vidt der i Anledning af denne Udvidelſe af Læſeſtoffet maatte findes Grund til at give Afſlag paa andre Punkter, maa Ministeriet anſe det for retteſt, at det overlades til Lærerne ſelv efter bedſte Skøn om, hvad der kan udelades, uden at derved Forſtaaeligheden af den historiske Sammenhæng og Udvikling lider nogen Skade, at foretage paſſende Forkortelſer i de nu almindelig benyttede Lærebøger, dels over Oldtidens Historie (hvor f. Eks. det meſte af Grækenlands Historie efter Alexander den stores Død godt kan udelades, ligeledes viſſe Afsnit af den romerſke Kejſertid), dels over Nordens tidligere Historie.

5. Skrivelſe fra Ministeriet af 12. December 1893, at Tegneinſpektør C. Andersen er bemyndiget til ogsaa at gøre ſig bekjendt med Tegneunderviſningens Standpunkt i de lærde Skoler.

6. Cirkulære af 13. Februar 1894, at Beſvarelſerne af Opgaverne ved den almindelige Forberedelſeſeksamen,

4. Klases Hovedeksamen og Afgangseksamen for studerende opbevares i alt Fald i et Tidsrum af 3 Aar efter Eksamens Afholdelse.

IX. Forberedelsesskolen.

Skolen ejes af Overlærer *Ramsgaard*; den har sine Lokaler i Katedralskolen og staar under dennes Rektors Ledelse. Den talte i Maj ifjor 24 Disciple, hvoraf 15 optoges i Katedralskolen 19. Aug., medens 10 nye Disciple optoges straks, 2 i Aarets Løb, saa at Skolen nu har 21 Disciple, fordelte i 2 Klasser, en yngre (a) og en ældre (b):

Klasse a: 1. H. M. Halkjær (Snedker H.). — 2. Aage Hallager (Dr. med. H.). — 3. H. Krenckel (Korpslæge K.). — 4. L. V. Krogh (Fabrikant K.). — A. E. Petersen (Plejefader Slagter Hoffmann). — 6. K. Pyndt (Dyrlæge P.). — 7. O. Rye (Overretssagfører R.).

Klasse b: 1. Fr. C. Chr. Andersen (Distriktslæge A.). — 2. R. Christensen (Branddirektør Kapt. C.) — 3. T. G. Christensen (Br. t. Nr. 2). — 4. K. Dam (Brygger D.). — 5. A. Giersing (Adj. G.). — 6. V. Gliemann (Apoteker G.). — 7. J. Hagn-Meinke (Dr. med. H.). — 8. K. Jensen (Købm. L. J.). — 9. Chr. Jespersen (Arkivar J.). — 10. J. Klagenberg (Fuldm. K.). — 11. J. Møller (Fabrikant L. N. M.). — 12. C. Fr. Petersen (Møllebestyrer P., Vindt M.). — 13. Th. Petersen (Købm. P., Rødkærsbro). — 14. P. Schram (Købm. S.).

Paa Grund af det ringe Discipeltal, har det været nødvendigt at slaa Klasserne sammen i flere Timer.

Fagfordelingen ses af den S. 23 meddelte Tabel. — I Aarets Løb ere følgende Pensa gennemgaaede:

Dansk (Adj. *Thorsen*, 7 T. til Dels fælles for begge Klasser). Læsebog: Lefoliis „Fortællinger og Sagaer“ 1. Saml. Forklaret og indøvet de første Begreber af Sproglæren; dertil benyttet Mikkelsens Sproglære for Forberedelsesskoler. Øvelse i Skriftlæsning. 1 à 2 korte Genfortællings- eller Diktatstile ugentlig, hidtil 41 i a, 33 i b. Efter Lefoliis „Fortællende Digte for yngre Børn“ er der lært Vers udenad, hidtil 6 Digte.

Tysk (Overl. *Ramsgaard*, 4 T.) **Kl. a.** Sands Læsebog S. 37—66. Det allervigtigste af Bøjningslæren efter Kaper. **Kl. b.** Kaper og Simonsens Læsebog for de første Begyndere S. 1—101 og 114—120 med Undtagelse af Fortællingerne 35, 36, 39, 40, 41, 44 og 45. Det vigtigste af Bøjningslæren efter Kaper.

Fransk (Adj. *Sejerssen*, 4 T.). **Kl. b.** Jungs Elementarbog S. 1—64 (de franske Stykker) og 94—111. Den regelmæssige Formlære efter samme Bog.

Religion (Adj. *Sejerssen*, 2 T.). Chr. Møllers Bibelhistorie for Elementarskolen: Den nye Pagt; Balslevs Katekismus: De 10 Bud. Psalmer.

Historie (Intendant *Lillie*, 3 T.). **Kl. a.** Nordens Historie indtil den nordiske Syvaarskrig efter Brickas Lærebog. **Kl. b.** Samme Bog ud indtil Slutningen; det tidligere genlæst. Med Hensyn til de fremtidige Fordringer i dette Fag (fra Aug. 96), henvises til S. 10, jfr. S. 58 øverst.

Geografi. (Adj. *Mortensen*, 3 T.). **Kl. a.** (1 Time): Disciplene have taget Grundrids af deres Skolestue, Legepladsen og Viborg By. Dernæst er Danmark med Bilande gennemgaaet, hovedsagelig efter Kortet og Billederne i den geografiske Samling. —

Kl. b. (2 Timer). Hovedsagelig efter Kort og Billeder: De vigtigste af Jordens Lande (m. Undt. af Danmark).

Naturhistorie (Adj. *Mortensen*, 2 T.). **Kl. a** (sammen med Kl. b) Sahlertz, Vejledning ved den første Undervisning i Naturhistorie: Rovdyr, Insektædere, Gnavere og Drøvtyggere. — **Kl. b.** Sahlertz, Vejledning: Fugle.

Regning (Adj. *Møller*, 4 T.). **Kl. a.** Regning med hele Tal efter Meiers Regnebog I. **Kl. b.** Brøkrekning efter Meiers Regnebog II til Decimalbrøk.

Skrivning (Oversergent *Sørensen*, indtil Novbr. Sergent *Petersen*, 5 T.). Dels enkelte Bogstaver, dels Sammenskrift, saavel med latinske som med gotiske Bogstaver; mod Slutningen af Skoleaaret have Discipulene i b skrevet af efter en trykt Bog, baade latinsk og gotisk Skrift.

Tegning (Oversergent *Sørensen*, 2 T.). *Petersens* og *Janiches* Tegnebøger, **Kl. a** I og II, **Kl. b** III og IV.

Undervisning i Sang er bleven meddelt af Adjunkt *Mortensen* (2 T.),

i Gymnastik og Svømning (4 T.) af Premierløjtnant *Beck*.

Til Optagelse i laveste Klasse (i Reglen med fyldte 10. Aar) kræves:

1. i Dansk: Sikkerhed i Oplæsning samt en Diktatstil uden væsentlige Fejl i Bogstavering;

2. i Bibelhistorie: i en for Barnealderen passende Form de vigtigste og lettest fattelige Fortællinger af det gamle Testamente indtil Jøderigets Deling og enkelte let fattelige Hovedstykker af det nye Testamente, deriblandt ogsaa enkelte Fortællinger om Herrens Undergerninger og enkelte af hans Lignelser;

3. i Historie: Danmarks Historie til 1523 i en Udførlighed svarende til *Klaussens* lille Lærebog;

4. i Geografi: et Skelet efter Granzovs Nr. 5;

5. i Regning: de fire Regningsarter i benævnte og ubenævnte Tal.

Skolepengene ere foruden 5 Kr. i Indskrivning 9 Kr. maanedlig, for 2. Broder 7 Kr., for 3. Broder 5 Kr.

Dagen for nye Disciples Prøvelse samt Fortegnelse over Aarsprøvens Tider meddeles sammen med Katedralskolen.

Tillægsbemærkning til S. 16. (Udenbys Disciple).

Efter Trykningen af S. 16 er der i „Meddelelser angaaende de lærde Skoler for 1892—93“ (udg. 1894) meddelt følgende min. Skrivelse:

Under 8. Maj 1893 forespurgte Rektor for N. N. Katedralskole i Anledning af, at en Discipel i 4. Realklasse boede alene, uden at nogen førte Tilsyn med ham, og var fuldstændig overladt til sig selv, hvad han efter sin Natur ikke egnede sig til, og hvad let kunde medføre ubehagelige Følger for de øvrige Disciple, om Skolen ikke var berettiget til at forlange, at han anbragtes paa en saadan Maade, at der kunde finde et Tilsyn Sted med ham paa de fraværende Forældres Vegne. Herpaa svarede Ministeriet under 1. Juni 1893, at det, for saa vidt en Henstilling til Faderen om at foranledige Drengen anbragt under fornødent Tilsyn maatte vise sig resultatløs, af Hensyn til de af Rektor udpegede uheldige Følger for Skolen var enigt i, at Skolen maatte kunne forlange den omhandlede Discipel taget ud af Skolen“.

Som Følge heraf maa for Fremtiden enhver saadan Anbringelse af en Discipel anses for utilstedelig.

X. Afgangs- og Aarsprøver i 1894.

De skriftlige Prøver for VI, IV og 4. R., holdes i Dagene fra d. 11.—15. Juni, for de øvrige Klasser fra d. 27.—30. Juni. De mundtlige Prøver afholdes efter nedenstaaende Fortegnelse. I Afgangsprøverne og i IV Klasses Hovedeksamen deltage: som Medlem af Undervisningsinspektionen Prof., Dr. phil. Gertz (**Gz.**): VI spr. Latin og Græsk, IV Latin, Tillægsprøve i Græsk, som beskikkede Censorer Prof., Dr. phil. K. Erslev (**E.**): VI og 4. R. Historie, Dr. phil. Kaalund (**K.**): VI Dansk og Oldnordisk, Cand. mag. Ad. Meyer (**Me.**): VI m., IV og 4. R. Matematik, Fru Cand. mag. K. Meyer (**K. M.**): VI spr., VI m. og 4. R. Naturlære, Cand. mag. Joh. Magnussen (**Ma.**): VI, IV og 4. R. Tysk og Engelsk, Adjunkt A. Steenberg (**Stb.**): IV og 4. R. Geografi og Naturhistorie.

De mundtlige Prøver afholdes i Klasseværelserne B, C, H, I og K. De forrest staaende Tal ere Numrene paa de Eksaminander, der begynde. Hvor Klasserne ere delte, betyder VI (a) Nr. 1—6, VI (b) Nr. 7—10, V (a) Nr. 1—9, V (b) Nr. 10—17, III (a) Nr. 1—10, III (b) Nr. 11—17, II (a) Nr. 1—11, II (b) Nr. 12—18, alt overensstemmende med de i Programmets Discipelfortegnelse opførte Numre.

Mundtlige Prøver.

Torsdag d. 21. Juni.

2, 5. I. Kl. 8. IV st. + R. **Naturhistorie.** Mt.,
Stb., Mr.

3, 11. H. — 4. VI (a) + m. } **Historie.** H., **E.**, O.
+ 1 Privatist }

Fredag d. 22. Juni.

9. H. Kl. 8. VI (b). } **Historie.** H., **E.**, O.
4. H. — 11. 4. R. }

Mandag d. 25. Juni.

5, 12. H. Kl.	8. VI (a) + m.	} Dansk og Oldnor-
7. H. —	4. VI (b) + 1	
- Privatist.

Fredag d. 29. Juni.

6, 3. H. Kl.	8. IV st. + R.	Tysk. R., Ma., T.
6. H. —	5. 4. R.	Engelsk. G., Ma., T.

Lørdag d. 30. Juni.

4. H. Kl.	8. VI.	Engelsk. G., Ma., Mr.
4, 1. I. —	8. IV st. + R.	Geografi. Mt., Stb. O.
8. H. —	11. VI.	Tysk. R., Ma., T.

Mandag d. 2. Juli.

5. H. Kl.	8. IV.	Græsk. T., O., B.
5. K. —	8. V (a).	Historie. H., R.
7. B. —	8. III (a).	Matematik. L., P.
1. C. —	8. II (a).	Religion. S., Mr.
17. K. —	12. V (b) + m.	Historie. H., R.
14, 3. B. —	12. III (b) + R.	Matematik. L., P.
17, 20. C. —	12. II (b) + R.	Religion. S., B.
1, 2. I. —	12. I st. + R.	Naturhistorie. Mt., Mr.
9, 4. H. —	12. b + a.	Historie. Ll., Bech.

Tirsdag d. 3. Juli.

7. H. Kl.	8. V (a).	Fransk. B., S.
3. I. —	8. III (a).	Naturhistorie. Mt., Mr.
6. B. —	8. II (a).	Matematik. P., L.
7, 4. K. —	8. I st. + R.	Historie. H., O.
10. H. --	12. V (b) + m.	Fransk. B., S.
11, 2. I. —	12. III (b) + R.	Naturhistorie. Mt., Mr.
13, 21. B. —	12. II (b) + R.	Matematik. P., L.

Onsdag d. 4. Juli.

11. H. Kl.	8. VI m.	Matematik. Mr., Me., L.
5. K. —	8. III (a).	Fransk. B., S.

(Onsdag d. 4. Juli.)

- 6, 3. I. Kl. 8. I st. + R. Dansk. T., Mt.
 3, 7. B. — 8. b + a. Tysk. R., P.
 2. H. — 11. 4. R. **Matematik.** Mlr., **Me.**, L.
 13, 1. K. — 12. III (b) + R. Fransk. B., S.
 19. I. — 12. 2. R. Dansk. T., Mt.
 9. H. — 4. IV st. **Matematik.** Mlr., **Me.**, L.

Torsdag d. 5. Juli.

2. H. Kl. 8. V (a). Latin. B., R.
 K. — 8. V m. **Matematik.** L., Mlr.
 4. I. — 8. III (a). Geografi. Mt., P.
 5. B. — 8. II (a). Fransk. S., O.
 7, 2. K. — 11. b + a. Dansk. T., H.
 14. H. — 12. V (b). Latin. B., R.
 12, 2. I. — 12. III (b) + R. Geografi. Mt., P.
 14, 19. B. — 12. II (b) + R. Fransk. S., O.
 6. H. — 4. VI spr. **Naturlære.** P., **K. M.**, Mlr.

Fredag d. 6. Juli.

1. H. Kl. 8. VI (a) + 1 Privatist. **Latin.** B., **Gz.**, R.
 12. I. — 8. VI m. **Naturlære.** P., **K. M.**, L.
 9. K. — 8. III (a). Historie. H., O.
 3. B. — 8. II (a). Latin. G., T.
 4. C. — 8. I st. Religion. S., Mlr.
 4. I. — 11. 4. R. + IV m. **Naturlære.** P.,
K. M., Mlr.
 15, 3. K. — 12. III (b) + R. Historie. H., O.
 16. B. — 12. II (b). Latin. {
 20. B. — 12. 2. R. Engelsk. } G., T.
 10. H. — 4. VI (b). **Latin.** B., **Gz.**, R.
 9. K. — 4. 1. R. Religion. S., G.
 T. I. — 6^{1/2}. Tillægsprøve. **Græsk.** B., **Gz.**, O.
 (Kr. Kristensen, Peder Pedersen, Jens Petersen, P. E. Toft.)

Lørdag d. 7. Juli.

3. H. Kl. 8. IV st. **Latin.** O., **Gz.**, B.
 9. K. — 8. V (a). Dansk og Oldn. H., G.
 6. B. — 8. III (a). Tysk. R., T.
 8. I. — 8. II (a). Naturhistorie. Mt., L.
 14. C. — 8. b. Fransk. S., P.
 11. K. — 12. V (b) + m. Dansk og Oldn. H., G.
 16, 1. B. — 12. III (b) + R. Tysk. R., T.
 18, 21. I. — 12. II (b) + R. Naturhistorie. Mt., L.
 5, 8. C. — 12. I st. + R. Fransk. S., P.
 2. H. — 5. VI (a). **Græsk.** B., **Gz.**, O.

Mandag d. 9. Juli.

10. H. Kl. 8. VI (b) + 1 Priv. **Græsk.** B., **Gz.**, O.
 2. I. — 8. 4. R. **Dansk.** T., H., Mt.
 8. K. — 8. V. Tysk. R., S.
 3. C. — 8. V. Engelsk. G., Mr.
 17, 2. B. — 8. III m. + R. Naturlære. L., P.
 9, 6. K. — 11. I st. + R. Matematik. L., P.
 11. I. — 12. II (a). Geografi, Mt., Mr.
 13, 3. B. — 12. b + a. Religion. S., G.

Tirsdag d. 10. Juli.

8. H. Kl. 8. IV st. **Historie.** O., H., R.
 10. I. — 8. III spr. Græsk. B., G.
 1. K. — 8. 3. R. **Dansk.** T., S.
 5, 1. B. — 8. b + a. Geografi. Mt., L.
 3. I. Kl. 11. I st. Latin. } T., G.
 7. I. — 11. 1. R. Engelsk. }
 15., 19. B. — 12. II (b) + R. Geografi. Mt., Mr.

Onsdag d. 11. Juli.

1. H. Kl. 8. VI (a). **Fransk.** B., S., G.
 4. K. — 8. V (a). Græsk. O., T.
 8. B. — 8. II (a). Tysk. R., L.
 11, 5. I. — 8. b + a. Naturhistorie. Mt., Mr.

(Onsdag d. 11. Juli.)

8. H. Kl. 12. VI (b) + 1 Priv. **Fransk.** B., S., G.
 15. K. — 12. V (b). Græsk. O., T.
 12, 20. B. — 12. II (b) + R. Tysk. R., L.

Torsdag d. 12. Juli.

1. H. Kl. 8. IV st. Nr. 1—6. **Fransk.** B., S., G.
 1. I. — 8. III (a). Latin. R., T.
 10. K. — 8. II (a). Historie. O., P.
 2, 5. B. — 8. I st. + R. Geografi. Mt., L.
 11, 5. H. — 12. IV st. (7—11) + R. **Fransk.**
 B., S., G.
 13. I. — 12. III (b). Latin. R., T.
 14, 21. K. — 12. II (b) + R. Historie. O., P.

Fredag d. 13. Juli.

6. H. Kl. 8. V. Naturlære. P., Mr.
 3. K. — 8. 3. R. Engelsk. G., T.
 8, 1. I. — 8. I st. + R. Tysk. R., S.

Optagelsesprøven afholdes for Disciple, indmeldte til Katedralskolens 4 laveste Klasser samt til Forberedelsesskolen, **Torsdag d. 28. Juni Kl. 8**, for Disciple, indmeldte til 5. Klasse, **Mandag d. 20. August Kl. 12**.

Lørdag d. 14. Juli Kl. 10 holdes Slutningsmødet til Kundgørelse af Prøvernes Udfald og Omflytningen. Derefter begynder Sommerferien, der varer til **Mandag d. 20. August, Kl. 10 Fmd**.

Enhver, der har Interesse for Skolen og dens Ger-ning, indbydes til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningsmødet.

Viborg Katedralskole, d. 8. Juni 1894.

A. Heise.

